

№ 30.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Doroty P. M.
Piąt. św. Romualda Op.
Sob. św. Jana z Maty.
Niedz. św. Apolonii P.
Pon. św. Scholastyki P.
Wt. Objaw. N. M. P.
Śr. św. Eufalii P.
~~~~~
Wschód słońca godz. 7 m. 37
Zachód słońca godz. 4 m. 52
Dług. dnia godz. 9 m. 15
Przybyło godz. 1 m. 41

GENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 1 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8,
Telefonu № 595

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 6 lutego 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Moza № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadstawo przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr „SCALA”

Cegielniana № 18.

„ Telefon 15-04. „

Nowy wspaniały program

Czarne mistrze śpiewu Louisiana Trio
W. Payne, Nawadaka i Cheeks
najlepsze głosy północnej Ameryki.

M. Morrow — Modny Gladiator
M-lle Weranke
Balans: Akt bez konkurencyi.

ostatnie występy pułkownika francusk. armii
GASTON DE BORDEVERRY
przebija kulą 10 k. monetę na głowie człowieka

Ceny miejsc zwyczajne, początek o godz. pół do 10-ej wieczór, w sobotę i niedzielę o godz. pół do 4-ej Matinee.

Przedstawienie jubileuszowe.

Z okazji jubileuszu redaktora Łapińskiego odbędzie się 7-go lutego w Teatrze popularnym przedstawienie, na którym odegraną zostanie 4-akt. komedia Jabilata p. t.

„KOLEJARZE”.

Bilety nabywać można codziennie w cukierni Ulrichsa (róg ul. Piotrkowskiej i Zielonej) od godziny 10—1 po południu.

OGŁOSZENIE.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że

p. Władysław Kieszkowski

przestał być naszym inkasentem i wobec tego nie jest uprawnionym do przyjmowania dla nas jakichkolwiek wpłat.

Przy tej sposobności zwracamy uwagę, że tylko wpłaty na skutek okazanego przez inkasenta pełnomocnictwa są dla nas prawnie obowiązujące.

Elektrownia Łódzka
Łódzki oddział Towarzystwa
Elektrycznego oświetlenia z 1886 roku.

Teatr Popularny

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Dzisiaj

„Żonaty kawaler” wodewil ze
śpiewami.

Jutro

„KOLEJARZE” komedia
St. Łapińskiego.

Szkoła tańców
St. Zaborskiego

Dzielna 31 (I piętro). 405

Do nowo rozpoczętego kursu może być przyjętych jeszcze parę Pań i Panów. 2-ga lekcja w poniedziałek d. 10 b. m.

W każdą niedzielę wieczorem

LEKCYE ZBIOROWE

(pojedyncze),

na których uczony będzie „Two-steep” i „Walc na lewo”.

Zapisy: Dzielna 31 i Piotrkowska 97 w zakładzie fotogr. TELEFONU № 23-57.

20 opasów-krów

SPRZEDAM

ubiatów, p. Baby.

440

Sklep Galanteryi

Damskiej i Męskiej.

Dla Pań: eleganckie bluzki, gorsety, żaby, bielizna, kaftaniki wełniane, trykoty, rękawiczki, wybór fartuchów, pończochy i t. d.

Dla Panów: WYBÓR KRAWATÓW; kołnierzyki, mankiety, bielizna, rękawiczki, skarpetki. Ciepła bielizna

Z poważaniem

Wł. Janiszewska.

Ulica Przejazd № 16

(vis à vis placu „Cyklistów”).

Pieniądz nie będzie tańszy!

Świat przemysłowy i handlowy wyczekują ukończenia wojny z niecierpliwością, sądząc, że konjunktury finansowe zmienią się, tymczasem donoszą nam telegraficznie ze sfer finansowych paryskich, że niema widoków, aby pieniądz w bliższej przyszłości staniał.

Największe instytucje finansowe świata są bowiem zasypane żądaniami o olbrzymie pożyczki państwowe. A mianowicie:

Argentyna	potrzebuje	125,000,000	franków
Bułgaria	„	180,000,000	„
Chiny	„	625,000,000	„
Grecya	„	75,000,000	„
Włochy	„	600,000,000	„
Norwegia	„	50,000,000	„
Austria	„	150,000,000	„
Węgry	„	150,000,000	„
Rumunia	„	250,000,000	„
Hiszpania	„	300,000,000	„
Serbia	„	100,000,000	„
Paragwaj	„	37,000,000	„

Razem 2,642,000,000 franków

A zatem w najbliższym czasie instytucje finansowe muszą się przygotować na operację wreszcie pewną i bardzo korzystną, 2 miliardy 642 miliony franków.

Ponieważ gwarancje państw pożyczających są zupełnie dostateczne i lepsze od gwarancji instytucji finansowych, przytem sfinansowanie interesów takich dla instytucji jest rzeczą niezmiernie korzystną, przeto nie ulega wątpliwości, że będą starali się o doprowadzenie do skutku powyższych transakcyj.

Suma jednakże jest tak poważna, że aby ją zebrać, trzeba będzie wycofać ze wszystkich innych operacyj sporo pieniędzy.

Wobec tego nawet, gdyby pokój został zawarty, niema nadziei, aby pieniądz staniał, tem więcej, że lista wyżej wydrukowana nie obejmuje wszystkich żądań. Istnieje bowiem przypuszczenie, że jeszcze jedno, a może i dwa z większych mocarstw, zażądata pożyczki.

Ekonomiści francuscy rozpoczęli kampanię, aby z kraju nie wywozić tak znacznych kapitałów, gdyż to odbija się na jego interesach, bo pieniądz nieustannie drożeje; ale nawoływania ekonomistów wobec giełdy są tylko głosem apostołów na puszczy.

Do tych wszystkich pożyczek dodać należy żądania licznych miast, które na swoje potrzeby wymagają drobniejszych znacznie sum, ale ponieważ te żądania są liczne, utworzą one również poważną sumę.

Jakkolwiek ten pieniądz nie ginie, tylko pójdzie w obrót, to jednakże sporo czasu upłynie, zanim on powróci w ręce bankierów, aby nowe mogli robić obroty.

Wobec tego nierychło spodziewane jest obniżenie ceny pieniądzy!

Samorząd miejski w Królestwie Polskiem.

W komisji do spraw samorządu miejskiego w Radzie państwa trwało wczoraj dalej rozpoznawanie projektu samorządu w Królestwie Polskiem.

Podczas przerwy pomiędzy posiedzeniem ostatniem a obecnem poseł Stefan Godlewski sporządził na podstawie danych urzędowych tablicę, z której wynika, że z wyjątkiem m. Błaszczak i Szak, w miastach pozostałych liczba wyborców chrześcijan, wbrew twierdzeniu Zinowjewa, jest większa od liczby radnych.

Przyjęto artykuł 22 ustawy z r. 1892, opiekujący, że samorząd wprowadzony jest wszędzie. Gdzie zaś, wskutek niewystarczającej ludności, nie można, wprowadzony będzie t. zw. „samorząd uproszczony.“

Zgodnie z wnioskiem posła Szebeki, przyjęto „życzenie“ przemianowania na miasta osad w powiatach, jak np. Ilży, Stopnicy i t. d. W przeciwnym razie byłyby one pozbawione samorządu.

Za monopol miejski komisya uznała obecnie tylko rzeźnię. Tymczasem w projekcie w redakcyi Dumy państwowej za monopol miejski uznano również fabryki kiszek, topienia sadła i łoju, oraz liczne zakłady przemysłowe utylizacyjne.

Z Dumy państwowej.

W poniedziałek po feryach świątecznych odbyło się pierwsze posiedzenie Dumy państwowej pod przewodnictwem Rodzianki.

Na porządku dziennym znajduje się sprawa ciągłości prac prawodawczych w Dumie i Radzie państwa.

Baron Meyendorf zwraca uwagę, że komisya wobec krótkiego terminu, nie przystępowała do rozstrzygnięcia tak skomplikowanej kwestyi jak sprawa ciągłości, ograniczając się jedynie do przejrzania spisu spraw, pozostałych z poprzedniej Dumy, dzieląc je na 4 grupy i proponuje: 1) referaty komisji w sprawie złożonych przez rząd projektów praw, nierozważone na plenarnej posiedzeniu Dumy, podlegają wniesieniu do odpowiedniej komisji jako materiały, o ile te projekty praw są ponownie wnoszone przez rząd; 2) referaty komisji pojedynczej, o ile rząd będzie chciał przeprowadzić odpowiednie sprawy, powinny znów przejść przez wszystkie etapy pracy dumskiej, t. j. projekty praw wraz z referatami powinny być przesłane do odpowiedniej komisji; 3) wnioski prawodawcze III Dumy, pod nieobecność inicjatorów, nie podlegają dalszemu rozpatrywaniu; 4) projekty prawa, nadesłane przez Radę państwa dla ponownego rozważenia przez Dumę, skierowywane są w trybie ogólnym jako projekty prawa, pochodzące z Rady Państwa.

Duma przyjmuje wszystkie wnioski komisji. Wniosek 33 członków opozycyi o przedłużeniu terminu działalności komisji dla rozważenia kwestyi zasadniczej ciągłości prac prawodawczych—odrzucono.

Przyjęto propozycję wyznaczenia na środek posiedzenia wieczornego dla rozważenia spraw, będących w związku z nielegalnymi czynnościami administracyi podczas wyborów.

„I gaśnie państwo białego księżycy“

Wśród pośmiertnych oktaw „Beniowskiego“ znajdujemy poetyczne „epitaphium“, złożone na grobie Turcyi, której upadek dzisiejszy Słowacki jakby przeczuł swą wieszczą intuicyą. Są to wspaniałe, pełne poetycznych obrazów i metafor strofy.

Oto owe przepiękne; oktawy, zwrócone do Turcyi:

„Wkrótce Słowianin z twoich wież postrąca
Spiewaki, Boga śpiewające imię;
Z wież twoich zrzuci białe półmiesiące,
Na piersiach twoich odalisk zdrzemie.
Na falach twoich twoja flota drżąca
Stoi, jak wojsko upiorów olbrzymie;
Chciałaby zakryć twoje piersi całe
Spróchniałym żaglem — królestwo spróchniało.

Przez podobieństwo śmierci, przez tę ciszę,
Co się nad tobą teraz rozpostarła,
Zabłądzonemu w twoich palm zaciszę
Serceś mi wzięła, moje łzy wydarła!
Meczetów twoich płacz wieczorny słyszę
I po tym śpiewie wiem, żeś nie umarła,
Ani się podtem ułękniemieniem spodlisz,
Bo patrzysz w słońce i o śmierć się modlisz!

Niech ci zgon będzie słodki — a w pustyni
Pod namiotami kiedyś Arab stary
Powieścią swoją wielki płacz uczyni,
Twe księżycowe śpiewając sztandary,
Gdy z wiatrem nieśli je Salahedyni
Przeciwko złotym krzyżom innej wiary,
Araby ogień obsiedą stepowy
I będą słuchać, smutne chyląc głowy,

Lub, zapatrzeni w jasnych gwiazd orszaki,
Które od wieków nie zmieniły chodu
I są dla ludów rodzonych, jak znaki
I takie same po zgonie narodu.
Tymczasem płomyk, wstający z kulbaki,
Palcami gasi olbrzymi król lodu —
I gaśnie państwo białego księżycy,
Jak w poemacie „Dziadów“ druga świeca.

Juliusz Słowacki (z „Beniowskiego“).

Poczucie piękna w Łodzi.

(Kółko artystyczno-literackie).

Teatr i muzyka cieszą się u nas względem powodzeniem. Względem zaledwie, bo ileż razy teatr w Łodzi upadał! Ileż pięknych koncertów świeci pustkami! Natomiast ile miernot scenicznych albo muzycznych zbiera sute oklaski! Ale, bądź co bądź, i to względne powodzenie wielkim nazwać można tryumfem w porównaniu z obojętnością, jaka spotyka malarstwo, rzeźbę, architekturę, a nawet podobno i królowę sztuk pięknych — poezję.

A przecież każde piękno, prawdziwe, bezinteresowne piękno usłachetnia duszę człowieka dwójaką drogą. Po pierwsze działa jak odcłaniająca czystą, górską atmosferą po wielomiesięcznym zaduchu miejskim. Rodzaj to wypoczynku dla uznojonego codziennymi troskami ducha, jak powietrze górskie jest prawdziwym wypoczynkiem dla płuc. A powtóre, napełniając myśl naszą obrazami pięknymi, bierze w niej to miejsce, w którym inaczej ległyby się może obrazy poziome, niskie...

I znowuż ucieknijmy się do porównania z powietrzem górskim, które tak dobroczynnie czyści krew tętnic naszych, czyniąc ją sposobniejszą do odżywiania całego ciała.

Ułatwić zrozumienie piękna i spotęgować dążenia do piękna — takie zadanie postawiło sobie tworzące się obecnie w Łodzi „kółko artystyczno-literackie“.

Za środek działania obrało ono przedewszystkiem odczyty, ilustrowane o ile potrzeba i możność się znajdzie — obrazami świetlnymi, rzucanymi na ekran.

Czytujemy nieraz o rozmaitych stylach w malarstwie, rzeźbie, architekturze, poezyi. Spotykamy w książkach i czasopismach nazwiska słynnych artystów i poetów, należących do rozmaitych epok.

Nawet wśród tak zwanych „inteligentów“ nie jeden znalazłby się w kłopotcie, gdyby mu przyszło zdać sprawę z różnicy między świętością postaci biblijnych, malowanych przez Fra Angelico da Fiesole, i malowanych przez Rubensa, z wrażenia, które czynią bitwy odtworzone pędzlem Wouwermanna, a pędzlem Brandta, z wdzięku kobiet Siemiradzkiego i Zmurki, z wyrazu twarzy na malowidłach Matejki, a na portretach Boznańskiej, z krajobrazów, które Watteau dawał za tło swoim scenom, a krajobra-

zów którymi przemawiał do nas nieporównanie mniej rozgłośny Brzozowski i t. d.

Popełnimy niedyskrecyę. Dowiedzieliśmy się, że są przygotowywane także odczyty o zabytkach architektonicznych Pabianic, Zgierza, o zwracających na siebie uwagę gmachach łódzkich... Może odczyty takie przekonają z jednej strony, że niezawsze są winni budowniczowie, gdy ulegając wyraźnym naleganiom chciwych przedsiębiorców, planują niesmaczne pudła w stylu koszarowym, z drugiej zaś strony, podnosząc wartość budowli rzeczywiście pięknych, choć może mniej zyskowych na razie, lecz przedstawiających przy sprzedaży kapitał o wiele wyższy (— to grunt!), przyczynią się do wytworzenia usiłowań w tym właśnie kierunku.

Style! Jakiż to temat bogaty! Wszakże są również stylowe ubiory, stylowe meble i sprzęty, stylowe ogrody, stylowe sposoby dekorowania teatrów... Czy kółko i te zakresy obejmie — powiedzieć nie umiemy, a zgadywać nie chcemy. Choć twierdzić można, iż słuchaczy znalazło by się sporo.

Kółko, o którym mowa, zwać się będzie nie tylko artystycznym, ale — jak wspomnieliśmy — literacko-artystycznym.

Jest więc nadzieja, że nie będzie pominięta w odczytach literatura nasza, wspaniałe utwory naszych poetów dawniejszych i późniejszych, a także utwory powieściowe, zwłaszcza z ostatniej doby, które wywarły tak głębokie wrażenie na czytającej publiczności.

Lecz działalność kółka literacko-artystycznego wte dy dopiero będzie trwała i skuteczną, kiedy rozleje się na szerokie masy słuchaczy, pocinających zarazem ceną dostępną. Aby to osiągnąć trzeba mieć środki na wynajmowanie sali odczytowej obszernej, na przygotowanie przezroczystych świetlnych rzeczywiście pięknych i na jakieś takie honorowanie prelegentów, chociaż w części wynagradzające ich czas, ich pracę na przygotowanie i wygłaszanie odczytów, a w niektórych razach i koszty przejazdów.

Ani wątpić, że rozumni łódzianie ocenią pożytek działalności kółka i z chwila, kiedy już będzie zorganizowane, pośpieszą zapisywać się doń, choćby jako członkowie wspierający, jako „mecenasy piękna“, jeżeli nawet nie są fachowcami, zdolnymi odczyty własne opracowywać dla słuchaczy.

S. R.

Zapomnianą dzielnicą podmiejską.

Przed pięciu laty włączona została w granice miasta Łodzi między innymi kolonia Karolew, która, jako znajdująca się przy samej granicy miasta i posiadająca dwie fabryki oraz ludność o charakterze miejskim, nadawała się zupełnie do rozszerzenia granic miasta.

Mieszkańcy Karolewa zgodzili się chętnie na to przyłączenie z racyi sprzedaży swych gruntów ukazowych na place, co też wkrótce zostało uskutecznione, przyczem spodziewali się otrzymania zaraz oświetlenia, bruki, chodniki i t. p. udogodnienia miejskie, a co najważniejsza, połączenie z miastem za pomocą przeprowadzenia przez las miejski drogi, któraby skracła im komunikację kołową o 2 wiorsty.

Po przyłączeniu do miasta Karolew wzrósł bardzo szybko i z ludności, liczącej 500 dusz, dosięgnął obecnie 3000, tworząc pokaźne miasteczko. Na zakupionych placach pobudowano kamienice w dług planów, a wszystkie nieruchomości obciążone zostały podatkami miejskimi.

Tymczasem pod względem urządzeń, mimo płacenia wszystkich podatków miejskich, Karolew pozostał detyl wsią.

Droga do miasta prowadzi dokoła lasu wiejskiego na przestrzeni 2½ wiorst, podczas gdy przez las miejski jest zaledwie pół wiorsty drogi; ulice dotąd nie mają żadnych nazw; w całym Karolewie niema ani jednej latarni; policya ukazuje się tylko w wypadkach nadzwyczajnych; listy i depesze nie dochodzą; niema ani jednej szkoły z wyjątkiem oddawna istniejącej szkoły niemieckiej. Ludność żyje pod bezustannym strachem bandytyzmu, którego już było kilka wypadków; dzieci pozostają bez nauki i wyrastają na analfabeków; właściciele domów nie mają żadnych dochodów z nieruchomości, tanie bowiem komorne nie wystarcza na opłace-

nie wysokich podatków miejskich; powrót wiceprezesa z miasta zarówno przez las jako też szosą naokoło lasu jest niebezpieczny z powodu napadu bandytów, a w samym Karolewie podczas ciemnych wieczorów, chodzić trzeba z latarkami.

O zaprowadzenie urzędzeń miejskich w Karolewie i przeprowadzenie drogi przez las obywateli Karolewa zwracali się już przed czterema laty do zarządu miejskiego, kazano im jednak być cierpliwymi i czekać. Przez ten czas rozwój dzielnicy tej, zamieszkałej obecnie przez ludność fabryczną i funkcjonariuszy kolei kaliskiej, został wstrzymany w oczekiwaniu na udogodnienia miejskie, a liczba analfabetów wzrosła niepomiarnie.

Obecnie obywatele Karolewa postanowili poczynić energiczne starania, aby skończyły się ich oczekiwania beznadziejne. Wystosowali oni prośbę do władzy wyższej i wybrali delegatów, którzy zająć się mają rzeczywistym przekształceniem kolonii Karolewa na przedmieście Łodzi.

Niezależnie od tego obywatele poczynili starania w komisji szkolnej ogólnych szkół łódzkich początkowych o otwarcie w Karolewie szkoły miejskiej, płacą bowiem składkę na utrzymanie szkół miejskich, a dzieci ich nie mają gdzie się uczyć.

Być może, że zapomniana dzielnica ta uzyska przecież raz połączenie z miastem, i wówczas dzięki zdrowotności i bliskości do stacji kolei kaliskiej prawidłowo zacznie się rozwijać.

(e)

Teatr Polski.

Benefis p. Stefanii Gromnickiej.

Łódź nie umie być wdzięczną... Łódź nie lubi pamiętać... Najlepszym tego dowodem było wczorajsze przedstawienie benefisowe pani Gromnickiej. Zdawało się, że gdy wystąpi artystka, która kilka lat temu grą swoją czarowała publiczność łódzką, artystka, która targła nerwy i zdrowie, aby zadowolić wymagania tutejszej publiczności, teatr na jej benefis zapełni się po brzegi.

Niestety, tego wczoraj nie było... P. Gromnicka zawiodła się... widownia zapełniona była zaledwie do połowy... Nawet prawdziwi mecenasi sztuki nie dopisali... loża bowiem Towarzystwa teatralnego świeciła pustkami...

W ostateczności łódzian można wytłumaczyć... nie można jednak zrozumieć zachowania się dyrekcji teatralnej.

Pomijając już tę okoliczność, że dyrekcja wzięła mimo benefisu artystki, która i tak bynajmniej nie robi występami swymi złotych interesów, za spektakl sumę znacznie większą niż od zwyczajnie sprzedawanych przedstawień różnym towarzystwom, — dała przedstawienie po cenach popularnych dzień przedtem z tej samej sztuki, którą wystawiono na benefis...

Dyrekcja tłumaczy się, że nie było czasu przygotować innej sztuki i że „Wiek miłości” musiał być wystawiony, ponieważ przedstawienie było kontraktowo sprzedane.

Pierwszy argument odpada sam przez się, tak jest dziecinny i śmieszny, drugi także nie wytrzymuje krytyki. Każde towarzystwo bowiem, czy też nawet chwilowa spółka, operująca przedstawieniami, byłaby ustąpiła pierwszeństwo benefisantce, wybierając sztukę inną...

Zachowanie się zatem dyrekcji w tym wypadku jest zupełnie niezrozumiałe. Czyżby postępowanie takie miało być wabikiem dla innych artystów, którzy z końcem bieżącego sezonu wystąpią niewątpliwie gościnnie na deskach teatru polskiego?

Ze benefis się nie udał w tej mierze jakby się tego spodziewać należało, serdecznie żałować należy. Sztuka bowiem grana była nadzwyczajnie. Usterki, jakie dały się zauważyć na premierze, zostały usunięte.

P. Gromnicka w roli bohaterki Genowefy, tyle wiała uczucia i ciepła, że porwała publiczność. Godnie pomagał jej p. Rydzewski. Reżysza artystów z p. Orlińskim i pp. Smóchowską i Bachnerówną na czele, dostrajała się do gry bohaterów, grając koncertowo.

Materyalnie zatem benefis z winy publiczności

ści i grubo nielojalnego stanowiska dyrekcji, nie bardzo się udał, moralnie jednak p. Gromnicka miała pełną satysfakcję, wręczono jej bowiem stosy żywego kwiecica, przesłaniczno złoty zegarek i wiele wiele innych upominków... Oklaskom nie było końca.

H. Gawroński.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Bohdana. Jutro Sufistawa.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 65). Dziś „Poeci się zenią” Gorczyńskiego. (Premiera). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Wiek miłości”. Piotra Wolffa. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Zonaty kawaler”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Kolejarze” red. St. Lepińskiego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIE. Jutro posiedz. czł. Tow. prawniczego (Nowy Rynek 7) o godz. 7 wieczorem.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(e) Z komisji szkolnej. Wczoraj w magistracie łódzkim odbyło się posiedzenie komisji szkolnej ogólnych szkół miejskich początkowych. Rozpatrywano protest gazowni miejskiej przeciwko obciążeniu jej podatkiem szkolnym w wysokości 750 rb., podczas gdy par. 23 kontraktu zawartego z miastem zwalnia gazownię od płacenia wszelkich podatków miejskich. Komisja opierając się na orzeczeniu senatu w identycznej sprawie rzeźni miejskiej wyjaśniając, że podatek na utrzymanie szkół miejskich nie jest podatkiem, lecz składką na cel społeczny, protestu gazowni nie uwzględniła. Następnie komisja szkolna uznała lokal szkoły przy ul. Nizkiej za nieodpowiedni i postanowiła delegować dwóch członków komisji dla obejrzenia i wyłączenia nowego lokalu przy ul. Rokicińskiej.

(e) Poświęcenie szkoły. Dziś o godz. 9 i pół rano po odprawionem w kościele św. Józefa nabożeństwie ks. Przeździecki dopełnił poświęcenia lokalu nowoutwartej szkoły miejskiej początkowej ogólnej przy ul. Szkolnej pod nr. 34. Szkoła ta otwarta została dla dzielnicy podmiejskiej „Koziny” i z powodu braku odpowiedniego lokalu w tej dzielnicy czasowo otrzymała pomieszczenie przy ul. Szkolnej. Lokal szkoły składa się z dwóch sal na parterze. Początkowo otwarte zostały tylko dwa oddziały, do których dotąd zapisało się 86 dzieci płci obu.

(e) Z niemieckiej komisji szkolnej. Wczoraj w niemieckiej komisji szkolnej wyznaczone było posiedzenie, które jednak nie doszło do skutku. Członkowie komisji ewangelickiej przybyli do sali posiedzeń i oświadczyli, że obrad prowadzić nie będą, ponieważ dzień Popielcowy dla ewangelików jest uroczystym świętem.

(a) Buchalterowie przysięgli. Z inicjatywy kilku komitetów giełdowych opracowano projekt ustawodawczy o utworzeniu instytucji buchalterów przysięgłych.

Do instytucji mogłyby według projektu należeć osoby z wykształceniem średnim, ale przez pierwsze lat 10 istnienia instytucji można dopuszczać także osoby, które ukończyły kurs szkół miejskich.

(a) Składki dla robotników. W fabryce Tow. akc. L. Geyera zebrano jako pierwszą składkę tygodniową od robotników rb. 309 kop. 17, jako pierwszą składkę od oficyalistów Tow. akc. L. Geyera — rb. 328; od obywateli z Dąbrówki za pośrednictwem p. Buchnera rb. 31 kop. 35; od obywateli z Chojen za pośrednictwem księdza Mierzejewskiego rb. 31 kop. 50, — razem rb. 700 kop. 2.

(e) Lokal kasy powiatowej. Jak to w swoim czasie pisaliśmy, ministerium skarbu poleciło piotrkowskiej izbie skarbowej przystąpić do budowy własnego gmachu dla łódzkiej kasy powiatowej.

Gmach ten stanąć miał przy ulicy Przejazd naprzeciw domów rodzinnych fabryki Heinzla, a

plany budowy zostały już opracowane przez starszego budowniczego miejskiego p. Nebelskiego.

Obecnie ministerium skarbu odłożyło budowę rzeczzonego gmachu na lat 6.

Ponieważ dotychczasowy lokal kasy powiatowej jest zbyt ciasny i kasa nadal mieścić się tam nie może, gdyż właściciel domu zgodził się na przedłużenie kontraktu za ledwie na rok jeden, ministerium skarbu poleciło wynająć lokal odpowiedni w innym domu.

Ze złożonych kilku ofert właścicieli domów wybrano dwie, mianowicie: p. Birnbauma, właściciela domu przy ulicy Mikołajewskiej nr. 5 i p. Krasuskiego, właściciela domu przy zbiegu ulic Skwerowej i Dzielnej. Szanse ma ta ostatnia oferta z tej racji, że lokal znajduje się w pobliżu kancelarii policmajstra i posiada wiele świeżego powietrza.

Lokal kasy w tym domu mieściłby się na całym pierwszym piętrze, gdzie również urządzony był skarbiec z żelazną podłogą. Pokój na parterze pod skarbcem zajęty byłby przez ochronę kasy, złożoną z żołnierzy.

Wrazie przyjęcia przez władze wyższe ministerium skarbu tej oferty dokonaneby były w ciągu tegorocznego sezonu budowlanego przeróbki lokalu i biuro kasy przeniesioneby zostało jeszcze w roku bieżącym, w kontrakcie bowiem najmu obecnego lokalu zastrzeżone jest przeniesienie biura w każdym czasie.

(e) Proces z magistratem. Właściciel posesji przy zbiegu ulic św. Anny i Długiej Icek Datyner przed ośmiu laty sprzedał swe place przy tejsze posesji różnym nabywcom, którzy pobudowali na nich domy.

Jeden z nabywców Fryderych Gradus spotkał się z protestem Datynera, że wybudował dom z oknami od ulicy i przeprowadził ścieki z rynien na ulicę, która jakoby stanowiła własność Datynera, gdyż ani nie została sprzedana, ani też oddana na własność miastu.

Uważając ulicę za swą własność Datyner nie pozwolił na przeprowadzenie linii tramwajowej przed sprzedanymi placami, wobec czego komunikację tramwajową skierowano z ulicy Długiej przez ulicę Miłsza na Pańską.

Wreszcie Datyner w roku 1905 wytoczył proces magistratowi o to, że zaakceptował plan na budowę domu Fryderycha Gradusa z oknami, wychodzącymi na ulicę, czyli jego plac.

Sprawa ta toczyła się w piotrkowskim sądzie okręgowym kilka lat, wreszcie wczoraj prokurator Królestwa Polskiego zawiadomiła magistrat łódzki, że sąd okręgowy piotrkowski mając na uwadze, że Datyner, sprzedając place zagwarantował nabywcom hypotecznie raz na zawsze swobodny dostęp do nich, skargę Datynera uchylił.

(x) Ruch chorych w szpitalu miejskim dla chorób zakaźnych i gorączkowych w tygodniu ubiegłym był następujący:

W dniu 27 stycznia było chorych na ospę — 10, w tygodniu sprawozdawczym przybyło — 3, wypisało się — 1, pozostało na kuracji w dniu 3 lutego r. b. chorych — 12.

Na szkarlatynę było chorych — 12, przybyło — 2, zmarł — 1, pozostało na kuracji — 13.

Na różę był chory — 1, przybył — 1, wypisał się — 1, pozostał na kuracji — 1.

Ogółem dnia 27 stycznia było chorych — 23, przybyło w tygodniu sprawozdawczym — 6, wypisało się — 2, zmarł — 1, pozostało na kuracji w dniu 3 lutego chorych — 26.

(x) Z Kochanówki. W dniu 1-ym grudnia 1912 roku znajdowało się w szpitalu chorych: mężczyzn 154, kobiet 133 razem 287 osób; przybyło chorych: mężczyzn 6, kobiet 2, razem 8 osób; ogółem leczono się 295 osób.

Z liczby tej zostali wykreśleni: a) zmarł 1 mężczyzna, b) wypisano: 2 mężczyzn (z polepszeniem) i 4 kobiety (2 bez polepszenia, 1 z polepszeniem i 1 w stanie zdrowia).

Na dzień 1-go stycznia 1913 roku pozostało w szpitalu chorych: mężczyzn 157, kobiet 131, razem 288 osób.

(x) Ochrona dla dziewcząt wyznania mojż. Pierwsze doroczne ogólne zebranie członków ochrony nie doszło do skutku wobec nieprzybycia dostatecznej ilości członków.

Wobec tego w niedzielę dnia 9 b. m. o g.

4-ej po poł. odbędzie się w gmachu ochrony, przy ul. Północnej nr. 39 (naprzeciwko Helenowa) zebranie w drugim terminie, prawomocne bez względu na liczbę obecnych.

Na porządku dziennym tego zebrania znajdują się ważne kwestye, między innymi wybory do zarządu i komisji rewizyjnej. O liczne przybycie członków prosi zarząd ochrony.

(h) Ze Stow. nauczycieli chrześcijan. Na jutrzejszym posiedzeniu sekcji nauczania elementarnego dr. nauk przyrodniczych p. M. Stefanowska omawiać będzie program nauk przyrodniczych w szkołach elementarnych oraz wskaże, jak należy prowadzić pogadanki przyrodnicze w klasach młodszych. Początek posiedzenia o g. 8 wieczorem.

(h) Ogólne zebranie. W sobotę dnia 8 b. m. o godzinie 9 wieczorem przy ulicy Andrzeja nr. 4 odbędzie się w drugim terminie ogólne zebranie członków Stowarzyszenia majstrów przedalniczych gub. piotrkowskiej.

(h) Z komitetu drobnego kredytu. Komitet drobnego kredytu przy rządzie gubernialnym piotrkowskim rozesłał okólnik do wszystkich kas pożyczkowo-oszczędnościowych, aby te niezwłocznie nadesłały szczegółowe dane ile członków liczy dane Towarzystwo, jakiej są oni narodowości, wyznania i t. d.

(a) Ze Stow. pracowników handlowych. Na posiedzeniu zarządu Stowarzyszenia pracowników handlowych (Spacerowa nr. 21) postanowiono wydawać czasopismo p. t. „Informator“, poświęcone sprawom zawodowym oraz ustanowić odpowiedzialność Towarzystwa za sumienność pracy członków. Towarzystwo znajdzie pokrycie ewentualnych wypłat w procentach, strącanych z pensji członków.

(a) Z Towarzystw akcyjnych. W dniu 8 b. m. odbędzie się nadzwyczajne zebranie ogólne akc. Towarzystwa przemysłu chemicznego w Pabianicach, w celu rozważenia sprawy powiększenia kapitału zakładowego z powodu rozszerzenia oddziałów towarzystwa.

(x) Tow. muz. im. Szopena zawiadamia członków orkiestry symfonicznej że najbliższa próba odbędzie się w piątek d. 7 b. m. o godz. 9 wieczorem.

(a) Wyniki analizy. Po dokonanej w laboratorium miejskiem analizie artykułów spożywczych, zebranych w tygodniu ubiegłym na Zielonym Rynku przez policję, okazało się, że większość była zupełnie niezdatna do użytku wskutek antyhygienicznego przechowywania, znacznego zanieczyszczenia i fałszowania.

Wszystkie te produkty (masło, ser, wędliny, syropy i cukierki) zostały przez komisję sanitarną zniszczone, a sprzedawcy pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej.

(e) Zaległości podatkowe. Podatki skarbowe od dochodu z nieruchomości łódzkich wpływają do kasy powiatowej w tak małej ilości, że kasa powiatowa zmuszona była rozesłać wykazy zaległości tych podatników do policji z żądaniem zastosowania środków egzekucyjnych ku ich wyegzekwowaniu.

(a) Wypuszczenie na wolność za kaucyą. Na mocy decyzji izby sądowej warszawskiej wypuszczeni zostali z więzienia piotrkowskiego na wolność za kaucyą od tysiąca do 10,000 rubli, w liczbie kilkunastu żydzi, oskarżeni o fałszowanie weksli i podrabianie podpisów, na imię Rodowskiego, właściciela majątku ziemskiego, w powiecie łaskim.

(h) Nie podpisane świadectwa. Majstrowie murarscy narzekają, że 48 świadectw wypisanych na majstrów i czeladników przed 2 laty nie można wydać zainteresowanym, ponieważ do tej pory nie miał czasu podpisać ich p. Mirecki, asesor cechowy.

(h) Magroda. Dziś o godz. 10 rano w obecności komendanta straży ogniowej ochotniczej, naczelnika oddziału II p. Wendego, i gospodarza straży p. Stegmana, Prezes wzajemnego ubezpieczenia od ognia p. Matwiejew, wręczył starszemu topornikowi p. Wawrzyńcowi Kamińskiemu asygnacyę do kasy skarbowej na 150 rubli jako nagrodę za jego wzorową i pożyteczną służbę. Niezależnie od tego p. Prezes przemówił w bardzo ciepłych słowach do strażaków, zachęcając ich do dalszej pracy.

(e) Fałszywy informator. W wydany świeżo

spisie abonentów telefonicznych jest bardzo wiele mylnie wykazanych numerów abonentów. Naprzykład telefon 593 redakcyi „Rozwoju“, wykazany w spisie dodatkowym „Aronsohn Michał“ dentysta, co jest przyczyną częstego niepokojenia redakcyi.

(a) Z teatru „Scala“. Od kilku dni w teatrze „Scala“ popisuje się doskonale tercet murzynów. Wszyscy trzej śpiewacy posiadają dobrze wyszkolone głosy. Wykonywane w wybornym zespole piosenki—zdobywają sobie zasłużone uznanie publiczności.

(e) Wyłamanie kasy ogniotrwałej. Dziś w nocy wyłamywacze kas dokonali rozbicia kasy w kantorze składu towarów kolonialnych Hersza Rozena, przy ul. Południowej nr. 5, mieszczącym się w lewej oficynie nowozbudowanej, jeszcze niezamieszkałej, na parterze. Złodzieje próbowali uprzednio przedostać się przez sufit, lecz natrafili na silnie zbudowane więzania i nie mogli go przebić. Otworzyli więc drzwi kantoru przy pomocy narzędzi i wyłamali całą boczną ścianę, znajdującą się pierwszym pokojem kasy ogniotrwałej. Zabrali z niej 20 marek pruskie, weksle protestowane, blankiety wekslowe i inne dokumenty. Usiłując dostać się do środkowych kasetek, gdzie znajdowało się zaledwie 40 rb. srebrem, próbowali wyłamać drzwi kasy, lecz wskutek silnej ich budowy zaniechali robot, pozostawiając przepiłowaną pierwszą ścianę. Następnie złodzieje wyłamali szufladkę w biurku, znajdującym się w drugim pokoju i zabrali stamtąd kilka marek. Podczas pracy posilali się, o czem świadczą pozostawione: butelka od wódki i kawałki kiełbasy. Na miejscu pozostawili również latarę elektryczną i jeden z instrumentów do wyłamywania kas. Kradzież sprostowano dopiero po otwarciu kantoru o godz. pół do 9 rano.

(a) Aresztowanie. Z powodu częstych wypadków napadów i rozpraw nożowych na Bałutach, z rozporządzenia policmajstra wzmocnione zostały na tem przedmieściu oddziały policji.

Wczoraj aresztowano 7 nożowców.

(p) Zamachy samobójcze. Wczoraj wieczorem na ul. Przejazd nr. 15 Marya G., służąca, lat 19, w celu samobójstwa napiła się jody. Doza okazała się zbyt duża, gdyż mimo energicznej pomocy, danej przez lekarza Pogotowia, w ciężkim stanie odwieziona została do szpitala Aleksandra.

W parę godzin później na ul. Południowej nr. 51 Zofia W., lat 19, bez określonego zajęcia, usiłowała otrąć się barbolem. Niebezpieczeństwo usunął lekarz Pogotowia.

(p) Z głodu i wyczerpania sił zemlał wczoraj na ul. Mikołajewskiej 20-letni robotnik bez zajęcia, Walenty O. Nieszczęśliwym zaopiekowała się publiczność.

*

(a) Ze Zgierza. Towarzystwo gimnastyczne „Bieg“ w Zgierzu otrzymało od p. gubernatora piotrkowskiego pozwolenie na urządzenie w roku bieżącym 12 zabaw, rautów i majówek.

S Z T U K A.

Teatr popularny. (Konstantynowska nr. 16). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

— Dziś, w czwartek dany będzie zabawny wodewil Buchbindera ze śpiewami i tańcami „Zonaty kawaler“.

— Jutro, w piątek jubileuszowe przedstawienie Stanisława Łapińskiego, na którym odegrana będzie komedia tegoż autora p. t. „Kolejarze“ w 4 aktach.

Teatr polski (przy ulicy Cegielnianej nr. 63). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

— Dziś ujrzy światło kinkietów od dłuższego czasu anonsowana komedia jowialna Bolesława Górczyńskiego „Poeci się żenią“.

Powodzenie, jakim cieszy się sztuka w Warszawie, daje zupełną rękojmię, iż komedia przypadnie do gustu publiczności łódzkiej, która zawsze darzyła ulubionego autora swoim uznaniem, a reżysera p. Bednarczyka i obsada sztuki pierwszymi siłami gwarantuje wykonanie.

(e) **Teatr ludowy.** W nadchodzącą niedzielę dnia 9 b. m. w Domu Ludowym stowarzyszenia robotników chrześcijańskich, kółko dramatyczne istniejące przy stowarzyszeniu odegra sztukę ludową „W złą godzinę“ urozmaiconą śpiewami i tańcami.

Początek o godzinie 7 wieczorem.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 5 lutego (P.) Minister spraw zagranicznych wydał obiad na 32 osoby, na którym obecni byli ks. Hohenlohe i członkowie ciała dyplomatycznego.

PETERSBURG, 5 lutego (P.) Minister skarbu zezwolił na wypuszczenie na rynek wewnętrzny 2 milionów pudów z cukru wolnego zapasu i 2 milionów z zapasu nietykalnego.

PARYZ, 5 lutego (P.) „Temps“ i „Journal de debats“ upatrują w poselstwie ks. Hohenlohe szczęśliwe wyjście z wytworzonej sytuacji.

HELSINGFORS, 5 lutego (P.) Finlandya obchodzi uroczystości rocznicę urodzin Runeberga. W Helsingforsie, przed południem chóry śpiewacze wykonały pieśni patryotyczne. Miasto iluminowano.

HAGA, 5 lutego (P.) Rząd wniósł do izby projekt prawa rewizji konstytucyi. Powszechne prawo wyborcze kasuje się, natomiast ustanawia się udział w wyborach tylko ojców lub głów rodzin.

LONDYN, 5 lutego (wł.) „Daily Mail“ donosi z Białogrodu, że 40 nowych armat serbskich 7-calowych nastawionych jest na Adryanopol; w niektórych miejscach atakujący i turcy znajdują się tylko oddaleni od siebie na 200 metrów. Uciekinierzy z miasta oświadczają, że w twierdzy znajduje się jeszcze sporo zapasów żywności oraz wiele amunicji; usposobienie ludności—dobre.

PETERSBURG, 5 lutego. (wł.) Z powodu skonu prof. Podwysockiego, dyrektora instytutu medycyny eksperymentalnej, wypowiadają zdanie, że skon ten odbije się ujemnie na organizacji wystawy higienicznej w Petersburgu.

Świat naukowy jest przekonany, że medycyna eksperymentalna straciła poważną dźwignię naukową.

KROLEWIEC, 5 lutego. (P.) Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się od nabożeństwa, poczem cesarz Wilhelm uroczystie zagał posiedzenie wschodnio-pruskiego sejmiku prowincjonalnego.

W obszernej mowie, skreśliwszy wydarzenia, jakie przeżyły w ciężkim roku 1813 Prusy, cesarz powiedział: „Obecnie mamy przed sobą trwałe gmach cesarstwa niemieckiego, poważanego w radzie narodów, dobrze uzbrojonego przeciwko każdemu napadowi. Zamiast bohaterскими czynami wojennymi napawamy się owocami pokoju“. Mowę swą cesarz Wilhelm zakończył słowami: „Niechaj takich zdolnych do czynów bohaterskich ludzi, jak przed stu laty, da wam kraj w przyszłości, gdy, czego nie daj Boże, król będzie znów zmuszony wezwać do walki o honor i wolność ojczyzny“.

STRASBURG, 5 lutego (P.) Gubernator Strasburga otrzymał depezę z Weissenburga, że cesarz w południe przyjedzie do Strassburga i natychmiast uda się na plac wojenny i zaalarmuje załogę.

Z tego względu przy pomocy bicia w bębny i specjalnych postawców natychmiast zwołano do koszar żołnierzy i oficerów.

Około południa wojska załogi wszelkiej broni ruszyły na plac wojenny, gdzie już byli zebrani: syn cesarza, ks. Joachim, generalicya i namiestnik Alzacji i Lotaryngii.

Dopiero około godz. 2 wyjaśniło się z depezy, przysłanej w odpowiedzi na zapytanie, że cesarz znajduje się w Królewcu. Osoby, która wysłała fałszywą depezę, nie wykryto.

KONSTANTYNOPOL, 5 lutego (P.) Wiele solidnych firm bankrutuje. Miejscowi handlowcy komunikują, że wskutek tych bankructw ucierpią głównie firmy niemieckie i austriackie, a pontekąd wierzycciele francuscy, posiadający olbrzymie interesa w Konstantynopolu i Azji Mniejszej.

KONSTANTYNOPOL, 5 lutego. (P.) Tłumione niezadowolenie wśród części ludności i armii szerzy się. Możliwe są nowe powikłania wewnętrzne. Daje się odczuwać zupełny brak pieniędzy.

Niektórzy wybitni członkowie komitetu „Jedności i Postępu“ wyrażają żal, że zagarnęli władzę w tak krytycznej chwili, niepotrzebnie licząc na wiotkie obietnice i zagraniczne wpływy. Twierdzą, jakoby oficerowie dwóch korpusów

w Czataldzy wysłali do Mahmuda-Szejketa-baszy depeszę, żądając przystania na teatr wojny oficerów, którzy się tak odznaczyli swą odwagą podczas napadu na Portę.

Konstantynopol jest pod ochroną żandarmeryi, niedostatecznie silnej; wszystkie wojska wysłano do Derkosu i okolic.

W wielu meczetach chodźowie wygłaszają płomienne mowy, w celu wywołania fanatyzmu wśród ludności.

KONSTANTYNOPOL, 5 lutego. (P.) Dostawcy chleba i mięsa dla armii nie otrzymują zapłaty, niemniej jednak zmuszają ich dostarczać produkty wymienione na kredyt.

STRASBURG, 5 lutego (P). Autorem fałszywego telegramu, jak stwierdzono, był kandydat na stanowisko kasyera wojskowego Keller, usunięty ze stanowiska i ogłoszony przez sąd wojenny za niepoczytalnego. Żeby dowieść nieprawidłowości wyroku, Keller w mundurze urzędnika pocztowego zgłosił się do zarządu gubernatora i wręczył służbową depeszę, napisaną z zachowaniem wszelkich formalności. Przekonawszy się, że depesza nie obudziła podejrzania, Keller udał się do redakcji jednego z pism miejscowych, prosząc o potwierdzenie, że złożył dowód zupełnej swej świadomości.

WIEN, 5 lutego (wł.). Bułgarzy zamierzają w najbliższych dniach przypuścić atak generalny na Adrianopol.

WIEN, 5 lutego (wł.). Wszystkie dotychczasowe usiłowania Turcy, aby uzyskać nowy kredyt, okazały się najzupełniej bezskutecznymi.

WIEN, 5 lutego. (wł.) Według depesz, nadchodzących z Konstantynopola, turecki rząd postanowił ograniczyć się na ofensywie. Ministrowie, pomimo wzajemnego porozumienia się postanowili narazie nie zwoływać parlamentu.

W kołach rządowych przekonano się, że obecny gabinet cieszy się tylko małą popularnością i jest zamiar wybrać na stanowisko wielkiego wezyra Said-pasze; postanowiono również Enver-beja nie wysłać pod Czataldę; obecnie znajduje się on w Izmail i zajęty jest wysłaniem armii obrony krajowej. Samidz-bej usiłował kilku zamożnych obywateli nakłonić, aby spowodowali pożyczkę państwową, lecz nie osiągnął celu: położenie finansowe Turcy jest wprost beznadziejne, pomimo, że zaciągnęła mniejszą pożyczkę. Faktem jest, że pensya urzędnikom za grudzień nie została jeszcze wypłacona.

BERLIN, 5-go lutego. (wł.) Donoszą tutaj z Rzymu, iż Włochy niezadowolone z akcji wojennej bułgarów i ich zwycięstw, będą popierały akcję niemiecką.

BERLIN, 5 lutego. (wł.) Rumunia żąda od Bułgarii zamiast Sylistryi, Kawerny. Bułgaria stanowczo się żądaniu temu opiera.

WIEN, 5 lutego. (wł.) „Zeit“ zaprzecza kategorycznie wszelkim niepomyślnym pogłoskom, jakie się pojawiły w ostatnich dniach o zaśląbnięciu cesarza Franciszka-Józefa. Zdrowie sędziwego monarchy nie daje powodu do żadnych obaw.

SOFIA, 5 lutego. (wł.) Bułgarzy zdobyli pod Adrianopolem jeden z fortów; wzięli do niewoli tysiąc żołnierzy.

BERLIN, 5 lutego. (wł.) W Gallipoli bułgarzy odnoszą ciągle zwycięstwa, co ma dla przebiegu akcji wojennej doniosłe znaczenie.

BUDAPESZT, 5 lutego. (P.) Ekstra-pociąg dążący z Bukaresztu do Berlina, a wiozący ks. Eitla Fryderyka Pruskiego, zderzył się na stacyi Medias z pociągiem towarowym. Wagon księcia, zarówno jak i on sami, ocaleli. Zabity maszynista, a rannych jest kilkunastu podróżnych i osób z obsługi pociągu. Księżę i świta brali czynny udział w ratowaniu poszkodowanych. O godz. 2 po południu księżę udał się w dalszą drogę.

KONSTANTYNOPOL, 5-go lutego (wł.). Z Adrianopola nadchodzą wiadomości, z których wynika, że dwa serbskie pułki zajęły kilka tureckich pozycji i zbliżyły się w ten sposób o 4 kilometry do twierdzy.

SOFIA, 5 lutego (wł.) Ostrzeliwanie Adrianopola trwało przez cały dzień ze wszystkich stron. Pod Czataldzą panuje spokój.

SOFIA, 5 lutego (wł.). Walka artylerji pod Adrianopolem trwa w dalszym ciągu. Krążą tutaj wieści, że 1,000 żołnierzy piechoty tureckiej poddało się bułgarom.

PARYŻ, 5 lutego (wł.). Prasa francuska czyni Niemcy odpowiedzialnymi za przelew krwi na Bałkanach i ostro atakuje Niemców i trójprzymierze.

Z ostatniej chwili.

Sofia. 6 lutego (wł.) Późnym wieczorem nadeszła tu wiadomość, że po kilkogodzinnym bombardowaniu zajęli bułgarzy wieś Kawlikoj, położoną o 6 kilometrów na południe od Adrianopola.

Żałoga turecka urządziła wczoraj walną wycieczkę, lecz została odparta z olbrzymimi stratami.

Obiega pogłoska, że bitwa pod Galipoli skończyła się zupełną klęską Turków. Koncentracja wojsk bułgarskich na Galipoli odbyła się dwiema dywizjami, z których pierwsza maszerowała od strony Timotiki, druga od Rodosto wzdłuż morza Marmara. Pierwszą dywizję zaatakowały wojska tureckie pod Malagra. Bitwa trwała 3 godziny. Bułgarzy zdobyli pozycje Turków, którzy się cofnęli.

Druga dywizja została zaatakowana przez Turków w okolicy wioski Hora, lecz odparła atak. Bułgarzy stracili 600 ludzi. Turcy cofnęli się od Hora w kierunku Bula Ir i założyli tam obóz.

Konstantynopol, 6 lutego (wł.). Komendant Adrianopola Szikri pasza nadesłał wczoraj wiadomość telegraficzną następującej treści: Miasto bombardowane jest nieustannie. 138 granatów i 11 szrapneli wpadło do miasta, 8 mieszkańców jest zabitych, 16 ciężko rannych, 63 domy stoją w płomieniach. Bombardowanie trwa.

Sofia, 6 lutego (wł.). Bombardowanie Adrianopola przewano i komendant bułgarski wezwał Szikri paszę do poddania miasta w ciągu 24-ch godzin.

Bułgarzy zdobyli pod Adrianopolem kilka ważnych pozycji.

Londyn, 6 lutego (wł.). Z Walii donoszą, iż widziano tam tajemniczy balon wojskowy. Balon widziało przeszło 1,000 osób. Są pewne wiadomości, iż był to niemiecki balon szpiegowski.

Białogród, 6 lutego (wł.). Veniselos bawił w Białogrodzie przez cały dzień wczorajszy i odjechał dziś rano drogą na Saloniki do Aten. Rząd wydał na cześć Veniselosa bankiet. Konferował on z ministrem Pasiczem, a przedmiotem konferencji była głównie sprawa posiadania Salonik.

Berlin, 6 lutego (wł.). Z Wiednia nadeszła wczoraj pogłoska, że Skutari zostało zdobyte, a komendant miasta Riza bej został zamordowany. Do dziś, do godz. 7-ej rano nie nadeszło potwierdzenie tej pogłoski. Uważają ją tu za nieprawdziwą.

Białogród, 6 lutego (wł.) Dzienniki donoszą, że postanowiono poświęcić dla zdobycia Adrianopola 70,000 żołnierzy. Już na początku oblężenia generał Sawow przewidywał, że zdobycie Adrianopola pociągnie za sobą śmierć 50,000 żołnierzy, lecz król Ferdynand sprzeciwił się tak wielkim ofiarom i rozkazał rozpocząć oblężenie. Obecnie król przekonał się, że Adrianopol możliwym jest zdobyć tylko szturmem. Ponieważ podczas zawieszenia broni garnizon turecki znacznie wzmocnił i udoskonalił fortyfikację, przeto obecnie dla zdobycia twierdzy musi się poświęcić o 20,000 ludzi więcej.

Paryż, 6 lutego (wł.) „Matin“ donosi z Sofii, że bułgarom udało się zdobyć kilka fortyfikacji na południu do Adrianopola. Bułgarzy zajęli Arnautkoj, przyczem 800 żołnierzy tureckich dostało się do niewoli. Pomiędzy jeńcami jest kilku oficerów i major.

Bruksela, 6 lutego (wł.) W rządowej fabryce prochu w Westeres nastąpiła straszna eksplozja. Huk wybuchu słychać było w 20 kilometrów. 6 osób zostało zabitych. Fabryka stoi w płomieniach. Straty olbrzymie.

Berlin, 6 lutego. (wł.) Dzienniki donoszą, że przedłożenia rządu niemieckiego, dotyczące powiększenia siły zbrojnej Niemiec obejmą także powiększenie floty napowietrznej. Odnośny projekt ma wyznaczyć na ten cel 20,000,000 marek.

W mowie cesarza, wygłoszonej w Królewcu, dzienniki upatrują potwierdzenie wiadomości o zamierzonych zbrojeniach.

Konstantynopol, 6 lutego. (wł.) Wczoraj o godz. 3 po południu wojska tureckie rozpoczęły strzelaniem z armat wielką bitwę pod Czataldzą.

Na giełdzie tureckiej w Konstantynopolu panował wczoraj niezwykle ożywiony ruch. Papiery poszły o 2% w górę.

Konstantynopol, 6 lutego. (wł.) W odległości pięciu godzin od Gallipoli toczy się zawzięta bitwa pomiędzy Turkami i bułgarami. Pod Kawak doszło do poważnych starć.

Sofia, 6 lutego. (wł.) Generał Sawow wydał wczoraj nowy rozkaz do armii, w którym przemawia do żołnierzy jak następuje: „Musimy zgnieść te wojska tureckie, które są tylko zbieraniną hord i rozpedzić je. Zmusimy nieprzyjaciela do uległości i podyktujemy swoje warunki tam i takie, jakie sami będziemy chcieli.

Bruksela, 6 lutego. (wł.) Odbyło się tu podzienie komitetu socjalistycznego. Socjalista Van der Welde zażądał, aby przywódcy socjalistyczni w izbie deputowanych odczytali deklarację, zapowiadającą strajk generalny na wypadek nieuwzględnienia reformy wyborczej.

Londyn, 6-go lutego. (wł.) Podczas matchu futbolowego w Sunderland wydarzyła się katastrofa. Zawalił się dach na budzie, na której ulokowało się przeszło 200 osób, przyczem 100 osób spadło i kilkadziesiąt odniosło poważne poranienia. Rannych ulokowano w szpitalach.

Monachjum, 6 lutego. (wł.) W Nicei aresztowano Reisachera, który dokonał defraudacyi na milion marek. Aresztowanego przewieziono do Monachium.

Konstantynopol, 6-go lutego. (wł.) Donoszą urzędowo, że wczorajszy atak i szturm na Adrianopol został przez wojska tureckie odparty.

Białogród, 6 lutego. (wł.) Urzędowo zaprzeczają wiadomości, jakoby rząd bułgarski rokował z Turcją bezpośrednio o zawarcie pokoju.

Konstantynopol, 6 lutego. (wł.) Wielki wezyr Machmud Szejket pasza zwiedził linię bojową wojsk tureckich pod Czataldzą. Inspekcja ta wykazała, że stan wojsk tureckich jest znakomity. Według informacji tureckich, bułgarzy cofnęli się.

Konstantynopol, 6 lutego. (wł.) Z placu boju nadchodzą bardzo skąpe wiadomości. Poważniejsze walki toczą się tylko w Galipoli i pod Adrianopolem.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godzina 1, dnia 6/II 1912 roku).

	Zad.	Ofiar.	Tran.		Zad.	Ofiar.	Tran.
Czeki na Berl.	46.40	—	—	B-ku D. War.	—	—	—
4% Renta	94.00	93.00	—	B-ku H. War.	—	—	—
5% Poz. z 1905	—	—	—	— Łódz.	—	—	429.25
5% Poz. z 1908	—	—	—	Akc. Lilpopy	—	—	—
Premj. I emis.	470	460	—	— Pntlow.	—	—	158.50
II	380	370	—	— Rndzki	—	—	125.50
Szlacheckie	329	319	—	— Starach.	—	—	258.50
4 1/2 Lis. Ziem.	93.50	87.50	87.95	— Zawier.	—	—	—
4% Lis. Warsz.	—	—	—	— Zyr. zak.	—	—	—
5% Lis. Warsz.	91.10	90.10	—	3 1/2% L. Piotrk.	—	—	—
4% —	88.50	85.50	88.05	3 1/2% Obl. W.	—	—	—
5% Łódz. Vlls.	—	—	—	4 1/2% L. Częst.	—	—	—
4 1/2% Łódz. V	—	—	—	Bank Państwa	—	—	—
3% L. Z. L. VII	—	—	86.25	Rudzki n. ak.	—	—	—

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy raczyli przyjąć tak liczny udział w odprowadzeniu drogiel nam zwłok na wieczny spoczynek s. p.

Anny z Brygierów Kowalczyńskiej

a w szczególności Sz. księdzu Sześcińskowi, rodzinie, W. P. pryncypalom eukiermicyzm i subiekto, a także wszystkim byłym uczernicom i koleżankom zmarłej z głębi zbolalego serca składają serdeczne „Bóg zapłać“.

422 **Mąż z dziećmi i siostrzenica.**

W dniu 7 lutego r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci s. p.

Alfreda Kwaśniewskiego

odbędzie się w kościele św. Krzyża o godz. 9½ rano, nabożeństwo za spokój Jego duszy.

444 **Szwagier i przyjaciele.**

Z Komitetu Obywatelskiego.

Podajemy poniżej podział miasta na obwody i rewiry, oraz przewodniczące w tych instytucjach osoby:

Obwód V.

Przewodniczący obwodu: W. Hordliczka, Piotrkowska 106, A. Daube, Nowo-Spacerowa 27.

Rewir 20: Anny (str. lewa do Pańskiej), Pańska (do Anny), Karola, Radwańska (str. prawa do Pańskiej), Piotrkowska (str. prawa od Brzeźnej do Głównej), Długa (do Anny), Wólczajska (od Radwańskiej do Anny).

Przewodniczący rewiru: Pastor Falzmann, parafia św. Jana.

Rewir 21: Milsza (do Pańskiej), Anny (str. prawa do Pańskiej), Długa (od Anny do Andrzeja), Wólczajska (od Anny do Andrzeja), Nowo-Spacerowa (od Anny do Andrzeja), Rozwadowska, Andrzeja (strona lewa od Piotrkowskiej do Długiej), Podleśna (strona lewa do Pańskiej).

Przewodniczący rewiru: Pastor Gerhardt, parafia św. Jana.

Rewir 22: Karolewska (do linii kolejowej), Milsza, Podleśna, Łakowa (do Pańskiej), Pańska (do Podleśnej).

Przewodniczący rewiru: Prałat Tymieniecki, Placowa 10, Jaguś, Wólczajska 97, Kroczewski, Radwańska 7.

Rewir 25: Piotrkowska (prawa str. od Andrzeja do Zielonej), Zielona (lewa str. do Zakątnej), Zakątna (lewa str. od Podleśnej do Zielonej), Podleśna (lewa str. do Zakątnej), Lipowa (od Podleśnej do Zielonej), Pańska (od Podleśnej do Zielonej), Benedykta (do Zakątnej), Andrzeja (do Zakątnej), Wólczajska (od Andrzeja do Zielonej), Spacerowa.

Przewodniczący rewiru: W. Wagner, Piotrkowska № 215, Kraszkwicz, Wólczajska 216, Tetzlaff, Gubernatorska 14, Małecki, Senatorska 16, Jabłoński, Nowo-Zarzewska 7.

Pomocnicy: Krawczyk, Wólczajska 144, Kroczewski, Radwańska 7, Kwiatkowski, Rzgowska 32, Orzechowski, Wólczajska 179, Wiczorek, Stare-Rokicie 9, Jachmann, Placowa 11.

Rewir 26: Benedykta (lewa str. do Zakątnej), Zakątna (prawa str. od Podleśnej do Zielonej), Andrzeja (od Zakątnej), Łakowa (od Podleśnej), Leszno (do Zielonej), Ludwika (do Zielonej).

Przewodniczący rewiru: Antoni Ramisz, Piotrkowska 121; przyjmuje od 9—10 rano i od 1—2 po poł.

Rewir 32: Zielona (prawa str. do Zakątnej), Piotrkowska (prawa str. od Zielonej do Nowego Rynku), Nowy Rynek, Konstancyńska (lewa str. do Zakątnej), Zakątna (lewa str. od Zielonej do Konstancyńskiej), Zawadzka, Pasaż Szulca (do Zakątnej), Nowo-Cegielniana (do Zakątnej), Lipowa (od Zielonej), Pańska (od Zielonej), Długa (od Zielonej do Konstancyńskiej), Wólczajska (od Zielonej), Zachodnia (do Konstancyńskiej).

Przewodniczący rewiru: Pastor R. Gundlach i B. Schubert, Piotrkowska 2, J. Hafitstein, Konstancyńska 2, Gajdziński, Piotrkowska 11, J. Wolski, Piotrkowska 5, B. Kowalski, Konstancyńska 26.

Pomocnicy: A. Milker, Długa 17, A. Spodenkiwicz, Konstancyńska 26, J. Rachalewski i p. Ufnalewska, Długa 17, B. Müller, Konstancyńska 48, L. Krause, Konstancyńska 52, pastor Krempin, ul. Zawadzka 8, P. Jerzyk, Zawadzka 2, W. Józefowicz, Długa № 16.

Biuro obwodu: Piotrkowska 215.

(Dalszy ciąg nastąpi).

OFIARY.

Dla robotników bez pracy,

(Do rozporządzenia Komitetu obywatelskiego). Ofiarowane „na paczki“ przez p. H. dnia 4 lutego r. b. składają: St. J. 5 rb., J. N. 5 rb., I. T. 5 rb.

Od pracowników teatru kinematograficznego „The Bio-Express“ 4 rb.

Z powodu zaręczyn p. M. O. z p. K. D., zebrane przez rodzinę i kolegów 9 rb. 65 kop.

Dla robotników pozostających bez pracy.

(do uznania Redakcji).

Zebrane przez p. Sykałę w fabryce Wajchta — 15 rubli 30 kop.

R. K. 1 rb.

Zamiast kwiatów na grób s. p. Stanisława Weina—Władysławostwo Baumgarten 5 rb.

Dr. B. Bejt

Srednia № 5.

Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „606“ i „914“ (wśródzylne). Leczenie elektrycznością (elektroliza) i masażem wibracyjnym. Godziny przyjęć: od 9—1 i od 4—8; w niedziele od 9—2 po południu. Dla Pań osobna poczekalnia. 3727

Najwybredniejszym wymaganiom

Pp. palących

ODPOWIADAJĄ PAPIEROSY

BRISTOL

100 szt. Rb. 1. 10 szt. 10 kop.

i cieszą się wielkim

powodzeniem

Do nabycia we wszystkich składach

i dystrybucjach tabaczych.

Tow. A. N. Bogdanow i Ska

w Petersburgu.

251

ZOSTAŁA OTWARTA CUKIERNIA i mleczarnia

przy ul. Spacerowej № 9,

w której to wydawać będziemy śniadania, obiady i kolacje, do domów wydawać będziemy kolacyjki w specjalnych naczyniach do ogrzania.

Bufet obficie zaopatrzony w zimne mięsa, majonezy z ryb i t. p. Przyjmujemy obstalunki do domów, polecając się Szanownej Publiczności pozostajemy z poważaniem byli współpracownicy restauracji „Louvre“.

W. Karasiński M. Biłski.

542

VI-te Łódzkie T-wo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

w Łodzi przy ulicy Przejazd № 14

442

podaje do wiadomości, że przy T-wie został otwarty **ODDZIAŁ SPRZEDAŻY TOWARÓW NA UBRANIA MĘSKIE po cenach fabrycznych.**

Sprzedaż odbywa się codziennie w godzinach biurowych t. j. od 10-ej do 3-ej p. p., a oprócz tego we wtorki, czwartki i soboty od 6-ej do 8-ej wieczór.

Informator

FIRM CHRZEŚCIJAŃSKICH.

Skład nasion i narzędzi ogrodniczych

L. Jasiński

Łódź, ul. Św. Andrzeja № 10.

12 r. — 3 tyg.

Magazyn mebli

Władysław Romiszewskiego

Łódź, Piotrkowska 117, I piętro.

Zakład wszelkiego obuwia

J. Kowalczyka.

Wykonywa roboty starannie

i na czas.

Cegielniana 9.

Elektro - monterzy

Poszukiwani wykwalifikowani starsi elektro-monterzy. Zgłaszać się do biura elektrotechnicznego WŁ. WOŁKOWSKI inżynier ulica Andrzeja № 11. 3770

Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE, SKORY, DRÓG MOCZOWYCH

Spacerowa № 40

przy Andrzeja.

8—12, r. i 5—7, w. 1483

Potrzebny nauczyciel

muzyki fortepianowej (kurs wyższy) dla dwóch uczniów. Oferty „Rozwój“ „P. P.“. 420

Geometra

Kazimierz Jasiński

Zawadzka 53,

otrzymał telefon № 30-27. 404

Doktor Medycyny

Edward Bernhardt

Łódź, Cegielniana № 19.

Telefon № 25-00.

Choroby wewnętrzne. Specjalnie

pluc i serca. 277

Choroby uszu, gardła i nosa

Dr. B. CZAPLICKI

ordynator szpitala Anny-Maryi.

Piotrkowska № 129.

Przyjmuje od g. 11—12 rano i od

5—6½, p. p. w niedziele i święta

od 10—11 rano. 3474

Dr. W. Dutkiewicz

Specjalność: choroby skórne

weneryczne 8½—10½, rano i od

4—7½, w. W niedziele od 9—10

rano. Zielona 19. 3476.

Kołdry, poduszki, bielizna pościelowa, pierze, wata.

Przejazd 16. 425

W tych dniach rozpocznie się nowy kurs tańców i nowy kurs masażu. Zapisy przyjmuje we wtorki czwartki i soboty od 7—9 wiecz. W niedziele od 2—4 po południu.

A. Szyke.

Wólczajska 189 408

Tanie do sprzedania

meble, sprzęty domowe, szkło, plater, olejne obrazy, konserwy, lawki ogrodowe, i t. d. Włodowska 110, m. 22, od 2—6. 396

KUŹNIA

dobrze zaprowadzona, w połączeniu z warsztatem stelnaczkim jest do wynajęcia lub do sprzedania przy ulicy Lipowej 71, rog Andrzeja od 1-go kwietnia. Obejrzeć można między 2 a 4 po poł. Blizsze wiadomości H. Neman. Piotrkowska № 89. 385

Jest do sprzedania

9 plac, warunki 5 letnie lub na zamianę na dom w Łodzi. Wiadomość: Targowa 45 m. 45; od godz. 6 wieczór. 453

LEKARZ-DENTYSTA

Roman Ritt

PIOTRKOWSKA № 126

powrócił z zagranicy. Przyjmuje

od 10—1 i od 4—7 po południu.

telef. 23-28. 430

Jedna od kilku lat założona

PIEKARNIA

lub mieszkanie natychmiast do

wynajęcia. Wiadomość u gospo-

dyni ul. Ś-go Andrzeja 42. 428

Do sprzedania

8 morgi ziemi, 150 pretów, we wsi Włodzimierz. Wiadomość: Ekaterynburska 20, Franciszek Pierzak w podwórzu. 434

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopł.

Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8.

Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna

W niedziele od 8—1-ej. Krótka 5, telef. 26-50. 1887

Świerzbę

pryszcze i męczące swędzenie najlepiej wyleczy MYDŁO z zapachem i KREM aptek. Lipińskiego cena razem rb. 1 kop. 25. Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych. Wysyłam za zaliczeniem pocztowym. Adres: Warszawa — Mokotów Apteka Ed. Lipińskiego, skrzynka pocztowa 461. 143

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej). Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światoleczniczy. Badanie krwi na syphilis Od 8½—11½, r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 3051

Dr. L. KLACZKIN

Konstancyńska 11.

Syphilis skórno wener., choroby dróg moczowych. LECZENIE SYPHILISU EHR- LICH HATA 606. 748r

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—5 w., dla dam

od 4—5. W niedziele i św. tylko 1 rano.

Dr. Jan Gaderski

Akuszerya,

choroby chirurgiczne i kobiece

przyjmuje od 10 r. i 4—3 po poł.

ul. Cegielniana 9 m. 4. 3526

Dr. H. Rueger

Nawrot № 1.

Choroby wewnętrzne. Przyjm. p. pol. 4—6. 3920

Towarzystwo opieki nad wychodźcami.

(Warszawa, Erywańska 2)

Kto chce jechać do Ameryki (do Stanów Zjednoczonych, Kanady, Brazylii, Argentyny), niech z całym zaufaniem zwraca się do Towarzystwa.

Towarzystwo wysyła tylko najlepszymi liniami okrętowymi i najszybszymi okrętami.

Towarzystwo jest założone tylko dla dobra wychodźców, a nie dla zarobku; nikt w Towarzystwie nie ciągnie zysków z emigracji. Towarzystwo może więc dawać wychodźcom bezstronne rady i bezinteresowną pomoc.

Za poradę nic się nie pobiera. Karty okrętowe są sprzedawane po tej cenie, jaką naznacza kompanie okrętowe, bez żadnej dopłaty.

Wychodźcy, jadący przez Towarzystwo, mają zapewnioną najlepszą opiekę w drodze.

Ci, którzy w Ameryce nie mają znajomych, lub krewnych, dostają adresy i wskazówki, ułatwiające im znalezienie pracy.

Kobiety same lub z dziećmi tylko jadąc przez Towarzystwo, mogą być zupełnie bezpieczne.

I. Przepisy ogólne dla wszystkich dokądkolwiek jadą.

1. Wystrzegać się agentów! Nie należy wierzyć żadnym agentom, bo każdy z nich chce tylko jaknajwięcej zarobić, choćby ze szkodą emigranta.

Agenci mają różne sposoby do oszukania wychodźców. Najczęściej wysyłają z miejsca aż do Ameryki razem z przeprowadzeniem przez granicę i liczą sobie za to daleko więcej, niż naprawdę kosztuje podróż razem z paszportem; wychodźca mógłby nieraz wykupić paszport i spokojnie dojechać do Ameryki za jakie 120—125 rubli, a tymczasem agent bierze po 140, 150 i więcej. A jeżeli agent tyle nie żąda, trzeba się mieć na baczności, gdyż to znaczy, że nie wliczył on wszystkich kosztów i w czasie podróży trzeba będzie więcej dopłacić. A wreszcie wszyscy agenci oszukują na zmianie pieniędzy. Agenci muszą oszukiwać, bo inaczej nie mogliby się utrzymać ze swego procederu; kompanie okrętowe lub główni agenci zagraniczni płać im po 3—4 ruble prowizji od osoby, więc łatwo obliczyć czy taki agent w małym mieście, który wysyła jakieś 100—200, a choćby i więcej ludzi rocznie, może wyżyć z samej prowizji, zwłaszcza jeżeli się rozważy, że ma on różne koszty, czasem bardzo znaczne; naturalnie więc, aby wyjść na swoje, musi ściągać z wychodźców, co się da. Zwykle też agenci wysyłają na najgorsze linie, bo te najwięcej agentom płać, gdyż inaczej nie miałyby pasażerów. Aby powiększyć swój zarobek, agent namawia jaknajwięcej ludzi do wyjazdu, obiecując im złote góry za morzem, choćby sam wiedział, że to kłamstwo i że tak, jak np. w Brazylii połowa wychodźców pomarnieje. Agent bardzo często nie mówi emigrantowi, jakie są warunki przyjęcia w Ameryce i wysyła nawet takich, których tam napewno nie przyjmą, nie dbając, że ten emigrant napróżno traci czas i pieniądze. Gdy zaś emigranta zwrócić od granicy, agent zamiast oddać mu pobrane pieniądze, zatrzymuje je sobie w całości lub w części. Wreszcie dziewczęta i kobiety, jadące przez agentów, często wpadają w ręce handlarzy żywym towarem, którzy je wywożą i sprzedają do domów rozpusty.

Kto więc chce uniknąć strat, przykrości, kłopotów i niebezpieczeństw, niech unika agentów, nie wierzy temu, co oni opowiadają, a zwraca się tylko do Towarzystwa.

2. Każdy wychodźca najlepiej zrobi, jeżeli się zaopatrzy w paszport zagraniczny. Wprawdzie paszport jest wymagany tylko przy przejściu granicy rosyjskiej, ale i zagranicą ułatwi każdemu podróż. Emigranci, jadący bez paszportów, są w Niemczech oddani na łaskę i niełaskę stacyj kontrolnych; każą im jechać nie tą linią, którą chcieli, każą nieraz czekać całe tygodnie, nim wysłają na okręt, każą dopłacać za różne rzeczy, obchodzą się jaknajgorzej. Tymczasem emigrant, który ma paszport zagraniczny, może jechać swobodnie, kądędy chce i kie-

dy chce; przytem, czy to w podróży, czy w Ameryce może zawsze żądać pomocy i opieki od konsula rosyjskiego.

Ostrzegamy najbardziej przed przemycaniem się (szwarcowaniem) przez granicę. Kto dobrze obliczy wszystkie koszty, jakie przy tem ponosi (opłatę za przeprowadzenie, nadłożenie drogi, koszty czekania przy granicy i t. d.) kto zrozumie, jak bardzo oszukują agenci, będący w zmoiwie z przemytnikami; kto doliczy wydatki jakie go bez paszportu spotkają zagranicą; ten pojmie, że przemycanie się zawsze drożej wypada i więcej ściąga kłopotów, niż wyrobienie paszportu. Można przytem łatwo zostać okradzionym przez przemytników, a nawet zasrzelonym przez straż pograniczną. Kobiety zaś nigdy przemycać się nie powinny.

Dla wyrobienia paszportu trzeba wziąć świadectwo kwalifikacyjne w swojej gminie, potwierdzić je u naczelnika powiatu i przedstawić w kancelaryi gubernatora, wnosząc opłatę paszportową; kancelaryja gubernatora wyda paszport zagraniczny. W miastach paszport wyrabia się przez policję. Opłata paszportowa wynosi; w Królestwie Polskiem 20 rb., w Cesarstwie 15 rb. za jeden paszport. Dla rodziny, t. j. męża, żony i niepełnoletnich dzieci jeden paszport wspólny wystarczy. Paszport wyrabia się na pół roku.

3. Przed wybraniem się w podróż należy być u lekarza, aby zbadał, czy wychodźca niema jakiej choroby zaraźliwej, zwłaszcza oczu (trachomy), bo z taką chorobą nigdzie nie wpuszczają.

4. Kartę okrętową najlepiej zamówić w Towarzystwie na 10—15 dni przed wyjazdem aby Towarzystwo mogło zapewnić miejsce na okręcie. Przy zamawianiu karty należy podać imiona, nazwiska i wiek osób, oraz wpiścić zadatek 25 rb. od osoby na trzecią klasę, 40 rb. na drugą klasę; od dziecka połowę. (Jadący do Brazylii na koszt rządowy wpłacają 6 rb. od dorosłej osoby, 3 rb. od dziecka). Zadatek potrąca się z kosztu karty okrętowej; resztę należności opłacić można już w czasie podróży, w Warszawie lub zagranicą w biurze kompanii okrętowej.

Zadatek można wysłać przekazem pocztowym, adresując do Towarzystwa Opieki nad Wychodźcami, Warszawa, Erywańska 2. Pieniądże, wysłane przekazem pocztowym, są tak samo pewne, jak wpłacone osobiście, bo poczta wydaje pokwitowanie wysyłającemu, a Towarzystwo przy odbiorze pieniędzy wydaje pokwitowanie poczcie. W liście pieniędzy posyłać nie należy.

Tego samego dnia po otrzymaniu zadatku Towarzystwo wysyła kartę zadatkową na odpowiedni okręt i wszelkie wskazówki do podróży listem poleconym (rekomendowanym).

Kto nie chce lub nie może zamawiać miejsca zawczasu, niech wykupi kartę już w drodze wstępując w przejeździe przez Warszawę do biura Towarzystwa (między godz. 11-a a 3-ia).

5. Pieniądże, które się zabiera z sobą, najlepiej zmienić w kraju przed wyjazdem, ale tylko w wielkim banku, nigdy w żydowskim kantorze, ani u osób prywatnych, ani też przy granicy. Kto ma większą sumę, którą chce zabrać, niech jej nie wiezie przy sobie, ale niech złoży w Banku Towarzystw Współdzielczych w Warszawie (Krakowskie-Przedmieście 19) i każe sobie przysłać do Ameryki. Zaraz po przyjeździe do obcego kraju nie trzeba nic kupować, ani rozpoczynać żadnego przedsięwzięcia; wprzód obeznać się z krajem, ludźmi, językiem.

6. Bagaż, jeżeli niewielki (do 3—4 pudów) najlepiej wieźć ze sobą; większy można wysłać naprzód do biura tej kompanii okrętowej, której okrętem ma się jechać; ale trzeba to uczynić na 3—4 tygodnie przed wyjazdem, aby bagaż przyszedł na czas.

II. Przepisy dla jadących do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

1. Do Stanów Zjednoczonych nie wpuszczają nietylko chorych na choroby zaraźliwe, ale też kalek, ułomnych i wogóle wszystkich, niezdolnych lub mało zdolnych do pracy, o ile nie posiadają tam krewnych, którzy się pisemnie przed rejentem zobowiązują, że będą emigranta utrzymywać i nadesłać to zobowiązanie („affidavit”) dla okazania komisji imigracyjnej.

2. Każdy przyjeżdżający do Stanów musi

mieć tam adres krewnego lub znajomego, i jechać do tego miasta, gdzie ten znajomy zamieszkuje.

3. Prócz opłaconej podróży aż na miejsce, trzeba posiadać najmniej 50 rb. (25 dolarów) na okazanie, jako dowód, że się ma z czego żyć na początek.

Zony, jadące do mężów i dzieci, jadące do rodziców, mogą tej sumy nie posiadać, podobnie, jak ci, których krewni, zamieszkali w Stanach, zobowiązali się utrzymywać.

4. Do Stanów wzbroniony jest przyjazd robotnikom zakontraktowanym. Nie należy więc przechwalać się przy wylądowaniu, że się ma zapewnioną pracę, gdyż wówczas zostanie się napewno odesłanym z powrotem.

5. Dzieci do lat 16, jadące bez opieki, nie są dopuszczane. Kobiety same, zwłaszcza młode, wobec handlu żywym towarem, wpuszczane są niechętnie; dobrze więc, jeżeli ojciec, brat, mąż, czy narzeczony lub jakaś bliska krewna wyjedzie na spotkanie do portu. W każdym razie kobiety, jadące same, powinny udać się do Towarzystwa po poradę. Kobiety w poważnym stanie wpuszczane są tylko wtedy, gdy jadą do mężów lub z mężami.

6. Przy wylądowaniu należy w odpowiedzi na zapytania komisji mówić tylko prawdę; wykryty lub wahanie się w odpowiedziach wzbudzą podejrzenie i powodują odesłanie z powrotem.

7. Do Stanów jechać powinni tylko ludzie, przyzwyczajeni do ciężkiej pracy fizycznej. O zajęcia w Stanach zwykle łatwiej w głębi kraju, niż blisko portów.

III. Przepisy dla jadących do Kanady.

1. Niezdolni do pracy tak samo nie są wpuszczani do Kanady, jak do Stanów.

2. Na okazanie przy wylądowaniu trzeba mieć w zimie 100 rb., w lecie 50 rb. Wolni są od tego tylko robotnicy rolni, służba domowa i ci, którzy chcą się nająć do robót przy budowie kolei. Towarzystwo Opieki wydaje tym wszystkim odpowiednie poświadczenia.

3. Emigranci, jadący do Kanady przez Towarzystwo, mogą nie posiadać adresu znajomych.

4. Najodpowiedniejsza pora do wyjazdu; marzec i początek kwietnia. Tylko robotnicy leśni i górnicy mogą jechać na jesieni.

5. O zajęcie w Kanadzie najłatwiej i prasa jest najlepiej płatna w prowincjach zachodnich gdzie też są rozdawane grunta rządowe i istnieją najliczniejsze kolonie polskie. Dobrze więc, jeśli emigrant, prócz pieniędzy na dojazd do portu, posiada jeszcze kilkadziesiąt rubli, aby mógł od razu jechać dalej, a nie potrzebować szukać w porcie gorzej płatnej pracy.

IV. Dla jadących do Brazylii

nie zamieszczamy tu przepisów, bo w Brazylii widoki dla wychodźców są bardzo niepomyślne. Kto chce się dowiedzieć bliższych szczegółów, niech napisze do Towarzystwa.

V. Przepisy dla jadących do Argentyny.

1. Od emigrantów w Argentynie wymagane są dokumenty legitymacyjne (najlepiej mieć paszport).

2. Jechać do Argentyny powinni tylko rzemieślnicy i robotnicy rolni. Rzemieślnicy powinni być zaopatrzeni w świadectwa, gdyż w edy lepsze dostaną zajęcia. Robotnikom rolnym Towarzystwo wydaje polecenia.

3. Czas robót rolnych trwa w Argentynie około 4 miesięcy, od połowy listopada do połowy marca.

Zimowy rozkład pociągów

od dnia 28-go października

(Czas petersburski różnica 37 minut wcześniej).

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.15, b) 6.55, 7.20, 10.00, d) 12.50, e) 1.50, f) 3.45, g) 6.10 h) 8.15.

Przychodzą do Łodzi: i) 4.37, j) 7.22, k) 9.55, l) 10.40 j) 1.00, m) 4.55, n) 5.15, o) 8.08, p) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odechodzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.59, 6.13 po Warszawy o godzinie: 11.01, 12.54, 5.50.

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem zawiadamia wysyłających ładunki, że na stacyi towarowej Łódź-Fabr. w dniu 4/17 lutego 1913 roku o g. 10-ej rano na zasadzie § 40 i 90 Ogólnej Ustawy Rosyjskich dróg żelaznych, będą sprzedane z głośnej licytacji niewykupione przez odbiorców towary, przybyłe w miesiącach czterech lipcu i sierpnia 1912 roku za frachtami: Grodno Pół. Z. 136773 136774 korki L. Mark, zaliczenia po 93 rb. 75 kop. na przesyłce; Petersburg Poł. Z. 754485 wyroby tabaczne T-wa „Laferm“; Petersburg Pół. Z. 744693 obcinki baweł. M. M. Zelcerowicz, zaliczenie 63 rb.; Warszawa Pół. Z. 713725 mydło i smar do kopyt akc. T-wa fabryki chemicz. przetw. „Praga“, zaliczenie 13 rb. 21 kop.; Kowno Pół. Z. 294289 tkanina weł. Sz. Kaganow, zaliczenie 65 kop.; Duksty Pół. Z. 10312 farba Jarejs i Henig, Homel L. R. 97884 tkanina baweł. Dobkin; Janow L. R. 3494 tkanina półwełn. Sapir; Mohylów, n.d. R. Or. 69608 konserwy mięsne 159 Guryjski półk dla reżni miejskiej, zaliczenie 3 rb.; Ryga tow. R. Or. 163330 pończochy P. Kacman; Brjańsk R. Or. 22912 szuwaks J. N. Gorbaczew; Orzeł II M. Kur. 70653 skrawki sukien, E. I. Morkuszewicz. Ochoczewka M. K. W. 1021 tkanina wełniana Zaw. Stacy dia H. Zelikmana; Konotop, M. KW. 9858 towar sukien, Bychowski od Czerkińskiego, zaliczenie 50 kop.; Archangielsk Pół. 8211 próbki manuf. N. Gombarg; Żytomierz pod. linia 11036, 10826 kamień-granit, G. Oleszkiewicz; Równa Pół. Z. 89968 tkanina baweł. W. I. Rozenfeld; Odesa tow. Poł. Z. 692401 wyroby tabaczne S-wie A. M. Popowa; Odesa tow. Poł. Z. 689027 manuf. Szulim Szpiwelmacher, zaliczenie 60 kop.; Odesa tow. Poł. Z. 692415 692412, 692413, 692402, 692403, wyroby tabaczne S-wie A. M. Popowa; Kijów tow. Poł. Z. 567081 perfumerya T-wa „Unikal“, zaliczenie 29 rb. 82 kop.; Smieła Poł. Z. 8746 tkanina wełniana, Szaja Sokołow; Rażdzielnia Poł. Z. 752 rzeczy domowe W. Sidzański dla Dobrzyńskiego i Kosowskiego; Berdyczów Pół. Z. 179893, wyroby gipsowe H. K. Bielkin dla Z. Lewkowicza, zaliczenie 93 kop.; Łarga Pół. Z. 8789 fasola, D. Karlik; Będzin W. W. 71339 tkanina baweł. F. Zelinger; Piotrków W. W. 32505 kociołek żelazny, Kopydłowski. Zawiercie W. W. 137627 karbolineum, Dr. R. Perlin dla Henryka Golde, zaliczenie 65 rb. 89 kop.; Częstochowa W. W. 322535 maszyna żelazna, wysył. Bracia Mejtlis i Wernik; Częstochowa W. W. 318298 wyroby metalowe Wł. Zendkiewicz, zaliczenie 174 rb. 90 kop.; Częstochowa 317965 zamki żelazne M. Gradsztajn, zaliczenie 39 rb. 50 kop.; Warszawa W. W. 494509 cukierki L. B. Trachtenberg; Warszawa W. W. 494453 ekstrakt garbarski I. Seidenman, zaliczenie 526 rb. 50 kop.; Warszawa W. W. 494372 wino winogr. Milsztajn, zaliczenie 21 rb. 38 kop.; Warszawa W. W. 492509 ręczki drewniane Jan Błaszyk, zaliczenie 10 rb.; Warszawa W. W. 488936 papa smołowcowa M. Rawski dla M. Rawskiego; Warszawa W. W. 488796 resztki przedzy bawelnianej P. Grynbaum; Warszawa W. W. 488154, 488153 towar kolonialny Tryumf, zaliczenie 75 rb. 58 kop. i 67 rb. 54 kop.; Warszawa W. W. 484583 towar kolonialny St. Pruszkowski, zaliczenie 62 rb. 50 kop.; Warszawa W. W. 483015 mydło toaletowe T-wa „Fornarina“, zaliczenie 80 rb.; Warszawa W. W. 482582 resztki przedzy bawełn. Fensztajn; Warszawa W. W. 482451 towar apteczny i trawa morska Cwajer, zaliczenie 20 rb. 65 kop.; Warszawa m. Nad. 540897 żelazna forma do butelek Horwart, zaliczenie 35 rb.; Warszawa m. Nad. 544969 albumy Kamiński i Helwich, zaliczenie 103 rb. 27 kop.; Warszawa m. Nad. 544611 wyroby żelazne Perelman, zaliczenie 112 rb. 50 kop.; Warszawa m. Nad. 546444 etykiety drukow. Bukaty; Warszawa 538892 m. N. papier pakowy Idzkowski, zaliczenie 58 kop.; Warszawa Br. Nad. 946640 biel cynkowa Landau; Tomaszów. Nad. 87955 farba czarna B. Szeps; Ostrowiec Nad. 108278 odpadki bawełn. zakład „Bodziechów“; Suchedniów Nad. 30742 kamień żar-

nowy Rozenberg, zaliczenie 12 rb. 40 kop.; Małogoszcz Her Kiel. 394 szyny żelazne, łączniki i śruby Zaw. St. dla D. Feldbrila, zaliczenie 112 rb. 98 kop.; Końsk Nad. 91119 farba sucha Sz. Klein; Olkusz Nad. 14278 książki druk. eksp. towar. dla T-wa „Kultura“; Mrozy Nad. 4342 rogoża stara, M. Benke; Grajewo Nad. 184541 wyroby tekturowe M. J. Białostocki, zaliczenie 58 rb. 93 kop.; Irkuck Zab. 110825 książki druk. M. Połotny; Wiatka i Perm 41354 tkanina wełniana T-wa Wiatsko - Wotzk. Żeg. zaliczenie 1 rb. 23 kop.; Izmońska Syb. 1179 manufaktura, Gromow dla Br. Lewensona; Kirsanów R. Ur. 1699 tkanina bawełn. M. A. Fiedorow dla Jasera; Peterburska st. m. R. Ur. 16852 okładki tekturowe do papierów O. Kirchner, zaliczenie 39 rb. 67 kop.; Warszawa m. R. Ur. 25851 gwoździe żelazne S. Brodski, zaliczenie 19 rb.; Warszawa m. R. Ur. 25376 towar galanter. L. Goldfarb, zaliczenie 22 rb. 50 kop.; Rostów-Don. Poł. W. 371606 próbki manuf. W. S. Bielski; Carycyn Poł. W. 148407 tkanina wełn. Zaw. St. dla S. Kurcmana; Na chyczewań-Don. Poł. W. 78758 wyroby bawełn. W. S. Łabieznyj dla G. Szyfira; Charków Poł. 96394 tkanina baweł. F. Epsztajn, zaliczenie 1 rb.; Chorol Poł. 25309 szuwaks M. F. Borodowki; Błagowieszczeńsk przyst. Amur. T-wa zegl. i Handlu 1167 rzeczy domowe Amurskie T-wa Zegl. i Handlu dla Grodzieńskiego, zaliczenie 5 rub. 98 kop. Niezłobnaja Włk. 40084 próbki manuf. A. I. Czuryła; Düren Linksch. i Papier pergaminowy Karol Schleicher dla H. L. Szuberta, zaliczenie 6 rb. 11 kop.; Velbert Prens, 3/4, wyroby miedziane A. Kinkel dla S. Czernińskiego, zaliczenie 50 kop.; Warszawa W. W. 140585 etykiety drukowane, Bukaty, zaliczenie 54 rb. 5 kop.; Warszawa W. W. 140700 żakiet damski Zaw. St. dla Z. Falera; Warszawa W. 141986 i 142331 książki drukowane księgarnia E. Wende i S-ka; Warszawa W. W. 143320, i 143805 kawa palona, naczynia gliniane L. B. Jankiewicz, zaliczenia 53 rb. 10 kop., 33 rb. 75 kop. Tytlis tow. Zak. 2490 wino winogronowe A. J. Barachczew, zaliczenie 7 rub. 80 kop.; Brjańsk R. Or. 9721 nóżki do wanien surowcowe Akc. T-wa Małcewskich zakładów; Złotonosza M. K. W. 2549 papierowe bilecki, Bielicki; Jurjew Pół. Z. 36288 etykiety drukowane, E. Bertelson; Ryga I R. Or. 199739 towar. wełn. G. Szliman; Jędrzejew Nad. 752 umywalka, Sławiński; Kijów tow. Poł. Z. 551522 pończochy stare, A. Dubiński dla Chaima Mairona; Mińsk Aleks. 14237 sukno E. Wilefczyk, zaliczenie 73 kop.; Torenberg R. Or. 181738 skrzynka stara H. Istoryk; Niżniednieprowsk Jek. 20173 pończochy Zaw. St. dla F. M. Tylle; Grodno Pół. Z. 134691 taśma baweł. Zaw. St. dla A. Szperlinga zaliczenie 61 rb. 40 kop.; Mińsk Aleks. 15829 taśma baweł. Eksp. Tow. dla A. Szperlinga, zaliczenie 93 rub. 20 kop.

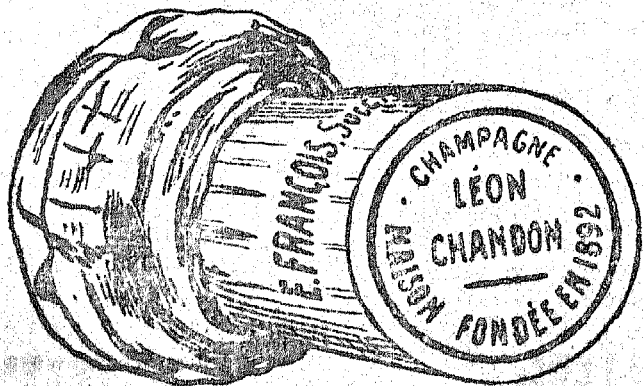
Na St. Łódź-Chojny w d. 8/21 lutego 1913 roku o godzinie 2 po południu.

Kostopol Poł. Z. 4295 części mebli Sz. Majdański dla J. Djamenta zaliczenie 16 rub. 80 kop.; Nowo-Aleksandrya Nad. 26390 skrawki sukien I. Ajdelsztajn; Opoczno Nad. 46034 brukowiec, Berek Rozencejg dla A. Ryterbanda; Na St. Łódź-Karolew 12/25 lutego 1913 roku o godzinie 2 po południu.

Ryga R. Or. 153054 mufy surowcowe Peksen. Oprócz wyżej wyszczególnionych towarów w d. 4/17 lutego 1913 r. o godzinie 10 rano będzie sprzedana na St. Łódź F. znaleziona bez dowodów jedna bela manufaktury.

Wrazie gdyby licytacja w dniach wyżej wyszczególnionych do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się: Na st. Łódź F. w dniu 5/18 i 6/19 lutego 1913 roku o godzinie 10 rano na st. Łódź-Chojny 11/24 lutego 1913 roku o godzinie 2 po południu i na st. Łódź-Karolew w dniu 13/26 lutego 1913 roku o godzinie 2 po południu. 373

Dystylarnia parowa. Reprezentant F. JANKOWSKI, Warszawa, Marszałkowska 130.

369

BAARDZ DUŻO OSÓB POLEPSZY-
ŁO SWOJE ŻOŁĄDKI I TAKIOWE
UTRZYMUJE PRZEZ UŻYWANIE

PAR YSKICH
PIGULEK PRZE CZYSZCZAJĄCYCH

D-ra KOWENA

(Dr. I. AUVIN)

Oczyszcza i akwiewegu-
lują czynn ości kiszek.
Zawsze przynosią ulgę.

Pigułki KOWENA

są do nabyć w każdym
kuch aptekach i w PARYŻU,
Fg. St. Denis 147.

3501

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosy, (kosmetyka), wenero-
zycznie i moczopłciowe i niemoczopłciowe
Leczenie syphilisu HIRLICH-HATA
„100-911“

Ul. Południowa № 2, telefon 13-59

Przyjmuje od godz. 9-1 r. i od 4-8 w
niedziele i święta od 9-3 pp. 3123

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp. Choroby skórne, wenero-
zycznie, kosmetyka lekarska, Leczenie Sy-
philisu Salvarsanem „Erich Hata 600“
(warszawskie). Leczenie elektrycznością
(elektrolizacją) i masażem elektrycznym
Dla pań osobna poczekalnia.

Godz. przyjęć: od 9-1 rano i od 4-8 w,
niedziele i święta od 9-3 pp.

Dr. med. J. Szwarzwasser
Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Spe-
cjalnie: choroby żołądka i kiszek i prze-
rzucone choroby (cukrzyca, porażenie, aty-
powa itd.). Niezbędne dla dygnosy an-
lizy chemicznej i bakteriologicznej, wydzielin
krwi w laboratorium własnym. Od
1-1 rano i od 5-7 po południu.

Dr. S. KAJTOR

specjalista chorób skórnych, włosów,
wenero-zycznych lub dróg moczowych.
Gabinet Roentgenowski i światłoleczni-
czy. Piotrkowska 141 rog Świątobliwej,
telefon № 19-41. Leczenie syphilisu
„Erich-Hata 600“ Przyjmuje od 8-2
i od 5-9 wiecz. Dla pań osobna pocze-
kalnia. 455

Dr. Ark. Goldberger

ul. Nawrot 33. Tel. 20-10.

Choroby wewnętrzne,
AKROBIZERYA.

Do 9/7 rano i 5-7 po poł. 2700

Dr. I. SILBERSTEIN

Zawadzka 12.

Choroby skóry wenero-zycznej (zastosowanie
preparatu 600) moczopłciowe, Kosmetyka
lekarska, usuwanie szorstkości wło-
sów, plany itd. od 12-1 rano i od 5-9
w. Panie: 1-5. Poczekalnia. W nie-
dziele od 11-1 rano. 119

Dr. H. Szalkowski

Piotrkowska 133.

Przyjmuje z chorobami wewnętr-
nymi (spec. żołądka i kiszek).

Godzienne od 8-10 rano i od 5
do 7 po poł. Telef. 23-10. 459

Dr. A. S. Trubinin

Przepracował się na ul.
Piotrkowska 143, Telef. 21-16
Przyjmuje z chorobami wewnę-
trznymi, żołądka i kiszek.

Lekarz weterynaryj
S. WOLMAN,

Piotrkowska 145. Telefon 20-30.
Porady w zakresie leczenia i
wchodzące, diagnostyczne szcze-
pionki, ekspertyzy. 3435

Dr. med. Bolesław Kozłowski

PIOTRKOWSKA 53.

choroby uszu, nosa, gard-
ła i chirurgiczne 3017
przyjmuje do 11 r. i od 4-7 popoł.

Dr. S. SZNITKIND

Średnia 2. 1117

Choroby skórne, (włosy), i moczopłciowe,
kosmetyka lekarska,
wenero-zycznie

Przyjmuje od 8-9 r. i 2-9 po poł. i od
1 po do 9 w., damy od 11 po do 6-9

Dr. LITMANOWICZ

Krótką 12.

Choroby nerek, pęcherza,
cewki i t. p.

Przyjmuje do 10 rano i od 4-8.
Telefon 18-61. 3011

Dr. LEWKOWICZ

choroby skórne, wene-
ryczne i niemoczopłciowe
Konstantynowska 12.
Przy syphilisie (zastosowanie preparatu
„600“ i „914“ od 8-11 i 6-8, dla Pań od
5-9 w Niedziele 9-3. Osobna poczekalnia.

Dr. med. W. KOTZIN

Ul. PIOTRKOWSKA 71

Choroby sercowo-
przyjmuje od godz. 10-11 rano
i od 4-8 pp. 2783r

Na telefonie 21-18

Odznaczona ZŁOTYM MEDALEM na WYSTAWIE w ROSTOWIE

Warszawska szkoła kroju i szycia Apolonii Kopydłowskiej

dypłomowanej uczennicy paryskiej akademii kroju. Wydaje patenty i dyplomy z prawami zakładania pracowni, szkół. Nauka gruntowna i prędka, prowadzona dwoma systemami; uczennice nabierają wprawy i gustu przy pracowni sukien. Nauka mierzenia, pasowania i modelowania. Kurs wieczorny po cenach niższych; w kompletach połowa ceny. Nauka kroju teoretyczna 10 rubli. Zapis uczennic w każdym czasie. **Po skończonym kursie uczennice otrzymują posady.** Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów. Przyjmuje się suknie i kostiumy do krajania i pasowania. **Łódź, ul. Piotrkowska 115. Filia: Bałuty, ul. Zgierska 54.**

Galy KURS KROJU wieczorny tylko 10 rubli. 436

Majątek Branica

6 wiorst od Zduńskiej Woli rozsprzedaje się na części. Ziemi polową rozsprzedam na przystępnych warunkach. Od 5-ciu mórg, ile sobie kto życzy, z kompletnymi zasiewami zimowymi. Wiadomość na miejscu u p. Podlewskiego, Branica, przez Zduńską Wolę. 424

Nowootworzony Skład Wędlin

z salą do spożywania gorących wyrobów na miejscu, poleca się uwadzo Sz. publiczności.

Z poważaniem

JAN KIJAK,

Piotrkowska 71,
vis a vis Pasażu Meyera,

415

Ból głowy i Migrenę

z kognitorem natychmiast usuwa „Migreno-Nervosin“ bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Są już fałszyfikaty! Więc żądać w aptekach i składach aptecznych proszków wyrabianych **tylko w Płocku** i z podpisem wynalazcy **A. Gąseckiego** na każdym. **Proszek 10 kop.** 417

Duże zyski bez ryzyka.

Organizatorowie Akcyjnego Towarzystwa Fabryki Kleju, poszukują jeszcze spółnika do skapitalizowania tego rentowego interesu. Oferty w „Rozwoju“, dla „Dobrzyńskiego“. 422

PIERWSZA LECZNICA

lekarzy specjalistów dla przychodzących chorych

Piotrkowska 45 (róg Zielonej).
Wewnętrzne i nerwowe **dr. Szwarcwasser** od 10 — 11 i 4 — 5 codziennie.

Choroby skórne i weneryczne **dr. L. Prybulski** codziennie od 1 — 2 i od 8 — 9 wieczorem. 3861

Choroby chirurgiczne **dr. M. Kantor** od 2 — 5 codziennie.

Choroby kobiece **dr. M. Papierny** od 3 — 4 codziennie.

Choroby oczu **dr. B. Donchin.** Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 9 — 10 rano. Niedziela, piątek, sobota od 1 — 2 po poł.

Choroby nosa, uszu i gardła **dr. C. Blum.** Poniedziałek, wtorek, środa, czwartek od 1 — 2. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Choroby dzieci, miejsca porad dla matek **dr. Lipszyc** codz. od 1 — 2.

Analiza krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek.

— Porada dla niezamożnych 50 kop. —

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, a nie odebrane do dnia 1 stycznia 1913 r. będą przechowywane na st. Łódź-Fabr. w ciągu 4-ch miesięcy od daty wymienionej, a następnie na zasadzie Art. 40 i 90 Ustawy Ogólnej dróg żelaznych rosyjskich będą sprzedawane przez publiczną licytację:

Bagaż ze st. Mińsk N. 524, Warszawa N. N. 6740, 7708, 9692, 8434 i 8965, Białystok N. 529, Kowno N. 5336, Sosnowiec N. 4195, N. Radomsk N. 1778, Brześć N. 3880 i Tomaszów N. 5757.

Rzeczy zapomniane w obrębie dr. żel. Fabr.-Łódzkiej: parasolka stara i kalosze stare; na st. Łódź-Fabr. i na st. Koluszki: mufka futrzana popielata, króliki, laska z srebrnym monogramem H. R. i kapeluszek miękki filcowy koloru piaskowego lit. D T. 391

DRIBNE OGŁOSZENIA.

AIAIA! Meble używane i nowe najtaniej sprzedaje magazyn mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska 117, 1 piętro. Otomany dywanowe od 35 rubli, łóżek para od 36, bielizniarki od 22, garnitury salonnowe od 90, biurko od 18, biblioteki od 24, sypialnia mahoniowa rubli 550, szafy do ubrania od 35 oraz różne obrazy, lampy, słupy, zegary, ekrany, parawaniki, posiada zawsze na składzie w dużym wyborze. 816-10-6

AIA! Meble wyprzedam za bezcen z trzech pokoiów oraz gramofon i maszynę z powodu wyjazdu, Piotrkowska 192 m. 5. 1028-2s-1

A! Wyprzedam zaraz bardzo tanio różne meble z pięciu pokoiów oraz garderobę o trzech drzwiach z lustrem, szafy, otomanę, lampy, obrazy, słupy, lustro, ul. Nowo-Cegielniana 6-7 front. 771-10-8

A! Wyjeżdżając rozprzedam zaraz różne meble z pięciu pokoiów bardzo tanio. Pańska 54-1. 981-10-2

A! Natychmiast zmuszona rozsprzedać meble z kilku pokoiów oraz gramofon, maszynę, lampy, zegar, Konstantynowska 35 m. 14. 1027-2s-1

A! Wyprzedam za bezcen byle zaraz otomanę, tremo, bielizniarkę, szafy, stół, krzesła, zegar, lampę, łóżka z materacami, gramofon, maszynę. Ul. Rokicińska 7 m. 8 stróż wskaże. 1050-1

A! Wielki wybór urządzeń kuchennych stylowych w zakładzie stolarskim St. Strzeleckiego, ul. Orla № 23. 600-12c-5

A genci, którzy odwiedzają handie kolonialno-spożywcze, cukiernie, mleczarnie i herbaciarnie, chcący się zająć sprzedażą artykułu codziennej potrzeby, mogą pozostawić swoje adresy w Rozwoju dla „M. S.“ 914-2c-2

A gent-przedstawiciel do sprzedaży bullonu w kostkach potrzebny Hotel „Imperial“ Piotrkowska 17, pokój 50. 1021-1

B ona, niemka potrzebna zaraz Lipowa 36 m. 4. 990-2-2

B ardo zdolna kłodziarka znajduje stałą robotę zaraz Przejazd 16. 421-8-1

C hłopcy na posyłki potrzebni A. Gelassen Piotrkowska 132

D omek nowy mały do sprzedania tanio. Wiadomość: Nawrot № 45 w sklepie. 877-3cs-2

D o sprzedania filła rzeźnicza, Andrzejka 34. 868-wc5-5

D o ślusarskiego zakładu potrzebny wspólnik. Ulica Pańska № 9 u Michalskiego. 990-3-2

D o sprzedania sklepie żelazniczy z powodu otwarcia restauracji może być na filje wiadomość Zielona 35. 998-2-2

D ziewczynkę 7-letnią oddam na własność, Kątna 17-11.

D o wynajęcia zaraz lub od 1 kwietnia 2 pokoje z kuchnią z wygodami cena 225 r. pokój z kuchnią 140 r. dwie sale fabryczne z motorem elektrycznym i pojedyncze pokoje bardzo tanio. Widzewska 146. 993-6*1

D o sprzedania place i oficyna w Rudzie Pabianickiej. Wiadomość Lipowa 44 w sklepie. 1014-3*-1

F ortepian do sprzedania rb. 40 zaraz Łąkowa 52 od 10-12.

I nteligentna pani polka poszukuje posady w domu chrześcijańskim, panny służącej lub do pomocy pani w gospodarstwie może być na wyjazd Oferty „Rozwój“ W. S. 1011-2s-1

M echanik potrzebny do składu Pathefonów. Oferty składać osobiście, Piotrkowska 118.

M iód do sprzedania po 25 kop. funt ulica Juliusza 17 m. 15. 1025-3*-1

O strzeżenie nabycie dwóch kwartek I klasy loteryi Warszawskiej № 16434-17815 jako skradzionych. 1016-2-1

poszukiwani są zdolni agenci. Zgłaszać się ul. Dzielną róg Widzewskiej, hotel Pałast pod № 307. 956-3-3

Przybył do wyżej białej z 10-letni latami. Odebrać można Ogrodowa nr 24, s. 5 m. 2.

P okój z kuchnią z wszelkimi wygodami do wynajęcia zaraz, cena przystępna Wiadomość w Barze pod Wiechą, Dzielną 1. 976-3-2

P iekarnia jak również mieszkanie po 1, 2 i 5 pokoje z kuchnią i wszelkimi wygodami od 1-go kwietnia do wynajęcia. Milsza 57. 879-5cs-2

P raczka poszukuje prania w domach prywatnych, Kamienna nr. 5 m. 30. 946-2*-2

Przybył do wyżej białej z 10-letni latami. Odebrać można Ogrodowa nr 24, s. 5 m. 2.

P otrzebny stróż zgłaszać się ul. Dobra 10 do piwiarni. 994-2-1

P otrzebny inkasent z kaucją od 200 do 500 r. Oferty w Rozwoju pod „K. O.“ 1020-1

P otrzebny lokaj ze świadectwami Andrzeja 7 m. 14. 1000-1

P anienka inteligentna polka poszukuje posady do towarzystwa starszej osoby może wyjechać. Oferty „Rozwój“ W. S. 1012-1

P iwiarnię sprzedam z powodu zmiany interesu Przejazd 45. 1029-3*-1

P oszukuję 2-ch mężczyzn na mieszkanie Pańska 41 m. 28. 1017-2-1

S ublokator może dostać mieszkanie, Zachodnia 24-21. 921-3*-2

S klep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania, ul. Przejazd nr. 81. Wiadomość na miejscu.

S klep do sprzedania zaraz bardzo tanio, ulica Luzy nr. 37.

S klep kolonialny do sprzedania zaraz, Zagajnikowa nr. 5.

S klep kolonialno-spożywczy do sprzedania Skierniewicka nr. nr. 20. 928-3-5

S tangret wyjazdowy kawaler potrzebny-świadectwa wymagane Benedykta 88. 983-2-2

S klep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania, Widzewska № 197. 966-2-2

S klep spożywczy jest do sprzedania ul. Fabryczna 18 wiadomość w sklepie. 979-5-2

S łusarz poszukuje zajęcia. Ul. Krucza 30 m. 22. 975-5-2

S klep spożywczy wprost fabryki, zaraz do sprzedania z powodu kupna własności, Zakątna № 35. 698-1

S klep kolonialny do sprzedania Rzgowska 37. 1008-3sp-1

S tudent posiadający 3 kl. świadectwo Sz. H. oraz 4 kl. z prawami poszukuje posady w handlu lub biurze. Oferty „Rozwój“ dla J. W. 1051-1

Sprzedam budkę do rozebrania na rogu ul. Średniej i Nowego-Rynku zaraz wiadomość u Przybysza na tym placu przy kosztach. 1007-2

Sprzedam fortepian (Kralla i Seilera) ul. Wodna 18 stróż wskaże. 993-1

Uczeń, skończywszy 5 klas gimnazjum rządowego, poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty „Rozwój“ dla „M. M.“ 999-5-1

Z Bilardy kregielkowe sprzedam tanio ul. Skwerowa 8. 1004-1

Z pokoje z kuchnią do wynajęcia do 14 kwietnia oddam tanio ul. Skwerowa 8. 1003-1

Zaraz potrzebny ślusarz zdolny na okucie okien Długa 131.

Z powodu otrzymania posady zakład fryzjerski jest do sprzedania Nowo-Cegielniana № 29. 969-3-2

Zakład ślusarski, Karola 7, wykonywa ogrodzenia żelazne najnowsze modelu. 792-6cs-3

Zakład fryzjerski sprzedam z powodu wyjazdu w dobrym punkcie Górny rynek 3. 1026-3-1

Zgubiono we wtorek na przelazie ciwko Luny 2 pierścionki znalazcę uprasza się o zwrot za nagrodą Zakątna 65-50. 991-2-2

Zdolna prasowaczka poszukuje miejsca w prywatnym domu na sztywną i miękką bieliznę ul. Wólczajska 183 u stróża. 1018-2-1

Zaginął piesek „Foksteryer“, czarny, gładki, pod oczami białe, złote cętki na łapach, szyl i nad brwiami, ogon długi, na końcu z białą cętką. Uprasza się o odprawienie za nagrodą: Pańska 1 m. 10. 941-3-3

Z pokoje z kuchnią, klozet 3 razy do wynajęcia 5 piętro Nowo-Cegielniana 27. 907-2-2

Z 2000 rub. potrzeba na pierwszy № Hypoteki laskawo oferty pod lit: „2000“ M. S.

Zagubione dokumenty.
A lfons Jabłoński zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 943-3-3

A bram Wigdor Neuman zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 955-3-3

A leksander Kasproicz zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabr. Scheiblera. 1009-1

E dwardowi Berendt skradziono bilet od paszportu, wydany z fabryki Akc. Tow. Karola Benicha. 1019-1

G rochułski Józef zagubił paszport, wydany z gm. Podolin gub. Piotrkowskiej. 964-3-2

H erman Adam zagubił kartę od paszportu, wydaną z niemiarni w Widzewie. 944-3-3

I gnacy Tomaszewski zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi, oraz karta gospodarzka. 904-3-3

J ózef Zdybicki zagubił paszport, wydany z gminy Pruszków g. Łask. 1001-3-1

J ózef Rabczyński zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabr. Ossera. 1024-2-1

L udwik Pryczek zagubił kartę od paszportu, wyd. z fabryki Alragena i S-ka. 1002-1

L eske Berta zgubiła kartę od paszportu, wydaną z fabr. T. Finstera. 913-3-3

M ichał Hegienbard zagubił paszport, wydany z gm. Górka Pabianicka. 919-3-3

M oszek Wozniowa zagubił paszport, wydany z gm. Hotel pow. Pinczow. gub. Kieleckiej za № 686 w 1907 r. 997-3-1

S obieraj Władysław zagubił paszport, wydany z gm. Skrzany pow. Gostyńskiego gub. Warszawskiej. 1008-3-1

S kradziono paszport, wydany z pow. Brzezińskiego, gub. piotrkowskiej, na imię Bolesława Piaseckiego. 905-3-3

U rbaniański vel Urbaniczak Michał zagubił paszport, wydany z gm. Radogoszcz pow. Łódzkiego.

Z aginął paszport, na imię Adama Malinowskiego wyd. przez magistrat m. Łodzi. 980-3-2

Z agineta karta od paszportu, wydana z gminy Ogledów, pow. Stopnickiego, gub. Kieleckiej, na imię Wiktorii Gondek. 989-3-2

Z aginął paszport, na imię Marty Cotti wydany z gm. Lesmierz pow. łęczyckiego. 951-3-3

Z aginął paszport wydany z gm. Dątków, pow. łęczyckiego, gub. kaliskiej, na imię Walentyny Dębińskiej. 955-3-3

Z aginął paszport, Władysława Zasady wydany z gm. Zeromin gub. Piotrk. 1023-3-1

Z aginął paszport, na imię Miłcha Najmana gm. Wieruszow pow. Wieluński gub. Kaliska. 995-3-1

LOKAL

do wypuszczenia pod restaurację 5-ej klasy razem z urządzeniem, w centrum miasta. **Wiadomość: Przejazd 12 w sklepie spożywczym.** 456

CASINO

Dziś i jutro w piątek 7 lutego ostatni raz
między innymi:

Wąwóz śmierci

NISZCZYCIEL

Tragi-komedia w 1 akcie w wykonaniu najwybitniejszych artystów Ameryki

Orkiestra koncertowa „Sextet“

915

Orkiestra koncertowa „Sextet“

Wspaniały dramat w 2-ach aktach w wykonaniu najwybitniejszych artystów amerykańskich.

P. P.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Sz. Klientę, że z dniem 1-go lutego r. b., na mocy aktu rejentalnego, nabyłem od p. F. Kaźmierskiego, hurtowy skład octu spirytusowo-zbożowego i artykułów kolonialno-spożywczych, znajdujący się w domu przy ulicy Konstancyńskiej pod № 74, który z powiększonymi środkami pod firmą „Syrena“, nadal prowadzić będę.

Polecając się nadal łaskawej pamięci Sz. Klienteli i społeczeństwa, kreślę się

z uszanowaniem

Władysław Suwalski,

właśc. domu agenturowo-komisowego
Wólczańska 79

i składu hurtowego „Syrena“,
Konstancyńska 74.

452

PIERWSZA SZKOŁA RĘKODZIELNICZA

magrodzona wielkim medalem złotym na wystawie rzemieśln. w Łodzi

A. Krowickiej i L. Jasińskiej

ulica Karola Nr 16.

3601

Zapis codziennie od 5-6 pp. oprócz niedziel i świąt. Szkoła wydaje świadectwa z prawem szkół rękodzielniczych w Warszawie

Używajcie zamiast drożdży

D-ra Oetkera proszku do pieczenia

„BACKIN“

Zakalec zupełnie wykluczony, ciasta są zawsze pulchne i lekko strawne. Sprzedaż w handlach kolonialnych i składach aptecznych, gdzie też wydawane są bezpłatnie broszurki z przepisami o pieczeniu.

Prosimy zwracać uwagę na opakowanie w różowych torebkach z podpisem D-ra Oetkera.

Przedstawiciel **GUSTAW ROSENTHAL** w Warszawie, Żabia № 9. 5385

Dr. med. P. Langbard

Zawadzka 10.

b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób, wenerycznych, skórnych, włosów niemocy płowej. Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606“—„914“. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny, Badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. Godziny przyjęć: od 8-1 i od 4-8 dla pań od 5-4-ej. 279

Przejazd № 8.

(starszy) Telef. 17-14

Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8, front, 1-e piętro.

Przyjmuje od 9¹/₂—12 i od 6—8 w.

Dr. BOGUSŁAWSKI

b. ordynator szpitala S-go Ducha w Warszawie przemieścił się z Warszawy do Łodzi

choroby kobiece

przyjmuje od 4-ej do 6-ej po południu

Przejazd № 30. 8587

Doktor

B. Donchin

specjalista

CHOROBY OCZU

Piotrkowska 69. Telefon 28-39. Lecznica ze stałymi łóżkami.

Godziny przyjęć w ambulatorium od 10—12 i od 4—7 po poł. Przyjmuje chorych na stałe. 2088

„MAGNAT“

100 szt. 1 rb., 10 szt. 10 kop.

„MARS“

100 szt. 60 kop., 10 szt. 6 kop.

wytworne papierosy w pięknym opakowaniu poleca

T-wo Tabaczej Fabryki

A. N. Szaposznikow i S-ka

w Petersburgu.

Dostać można we wszystkich składach i dystrybucjach tabacznym. 381

OGŁOSZENIE.

418

Zarząd Głównego Monopoli podaje do wiadomości, że w dniu 28 stycznia (10 lutego) r. b. o godz. 11-ej rano w Głównym Monopolu (róg Rokicińskiej i Zagajnikowej) odbędzie się licytacja na oddanie w antrepyza robót asenizacyjnych. Przetarg odbędzie się 31 stycznia (15 lutego) o tejże godzinie.

Osoby, życzące wziąć udział w licytacji, winny przedstawić świadectwo przemysłowe na 1913 rok, świadectwo miejscowej politycy na prawo wykonywania robót asenizacyjnych i 200 rb. kaucyi.

Zarząd Stow. Majstrów Przedzalnichych gub. Piotrkowskiej

niniejszem zawiadamia Sz. P. członków, że wskutek niedojścia Ogólnego Zebrania w d. 2-im lutego z powodu niedostatecznej ilości przybyłych członków, takowe odbędzie się w sobotę dnia 8-go lutego, o godz. 8 wiecz. we własnym lokalu przy ul. św. Andrzeja № 4, bez względu na liczbę przybyłych członków. 407

Zarząd.

UWAGA!

Zachodnia № 31.

UWAGA!

w Lombardzie Akcyjnym

Sprzedaż biżuterii złotej i srebrnej pozostałej z licytacji styczniowej, po cenach niskich.

Duży wybór pierścionków i obrączek, oraz kolczyki z dużymi brylantami, po kilka karatów.

510

U taksatorów.

Nowo utworzona lecznica chorób zębów i jamy ustnej

Lekarza-dentysty

St. DĄBROWSKIEGO

Specjalna pracownia zębów sztucznych, koron i mostków złotych pod kierunkiem technika dentystycznego **C. Parkisa**. Wszystkie znane systemy plombowania zębów. Wyjmowanie zębów b ze bólu. Regulowanie krzywo rosnących zębów. Ceny najniższe. Porada 30 kop. Godziny przyjęć od 9 rano do 8 w. bez przerwy. Tel. 25-89.

Piotrkowska № 127

róg Rozwadowskiej, nad apteką W-go Danieleckiego. 1623

Zarząd Łódzkiej Rzeźni Miejskiej

poleca:

Skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie suche i solone. Łój i szmalc topiony, do celów technicznych. Krew suszoną na nawozy sztuczne. Mączkę mięso-kostną na karm dla ryb, drobiu i trzody. Włosień tapicerski dezynfekowany w kilku wyborowych jakościach i kolorach. Lód sztuczny po 15 kop. pud na miejscu bez dostawy.

445

Inżynierska № 1, tel. 48.